

V Bruseli 14. novembra 2019
(OR. en)

14047/19

**Medziinštitucionálny spis:
2017/0237(COD)**

TRANS 530

SPRÁVA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	13848/19
Č. dok. Kom.:	ST 12442/17 + ADD 1
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave – všeobecné smerovanie

I. ÚVOD

1. Komisia predložila uvedený návrh Európskemu parlamentu a Rade 27. septembra 2017.
Návrh bol predložený technikou prepracovania.
2. Hlavnými dôvodmi Komisie na predloženie revízie bolo vyriešiť identifikované problémy týkajúce sa najmä situácií vyššej moci, používania výnimiek, práv osôb so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou a tzv. priamych cestovných lístkov.

II. PRÁCA V OSTATNÝCH INŠTITÚCIÁCH

3. Európsky parlament určil za gestorský výbor pre tento návrh počas 8. volebného obdobia Výbor pre dopravu a cestovný ruch (TRAN) a za spravodajcu pána Bogusława Liberadzkiho (SD, PL).
4. Parlament prijal k návrhu pozíciu v prvom čítaní 15. novembra 2018.
5. Pán Liberadzki bol potvrdený ako spravodajca aj na 9. volebné obdobie.
6. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal stanovisko k návrhu na svojom 531. plenárnom zasadnutí 18. januára 2018. Výbor regiónov sa rozhodol stanovisko nevydať.
7. Nemecká Spolková rada, španielsky parlament, Senát Talianskej republiky, rumunský Senát a portugalské Republikové zhromaždenie prijali stanoviská k uplatňovaniu zásad subsidiarity a proporcionality.

III. PRÁCA V RADE

8. Pracovná skupina pre pozemnú dopravu začala pracovať na návrhu 29. septembra 2017 všeobecnou prezentáciou návrhu. Posúdenie vplyvu sa preskúmalo 5. októbra 2017.
9. Rada (TTE, doprava) bola informovaná o stave prvého preskúmania 5. decembra 2017 (dokument 14637/17). Prvá správa o pokroku bola Rade predložená 7. júna 2018 (dokument 8721/18), druhá 3. decembra 2018 (dokument 14277/18) a tretia 6. júna 2019 (dokument 9333/19).

IV. NEVYRIEŠENÉ OTÁZKY

10. Pracovná skupina pre pozemnú dopravu sa zaoberala viacerými otázkami v návrhu Komisie a vypracovala v súvislosti s nimi kompromisné znenia. Predsedníctvo sa domnieva, že súčasný kompromis predstavuje vyvážené a koherentné riešenie všetkých týchto otázok.
11. Odôvodnenia sa systematicky neanalyzovali ani nezosúladiť; to je úlohou pracovnej skupiny po schválení všeobecného smerovania.

V. ZÁVER

12. Výbor stálych predstaviteľov sa vyzýva, aby kompromis schválil a predložil ho v znení, ktoré sa uvádza v prílohe k tejto správe, na účely schválenia všeobecného smerovania na zasadnutí Rady TTE (doprava) 2. decembra 2019.
13. Rada sa vyzýva, aby toto všeobecné smerovanie schválila. Tiež sa vyzýva, aby požiadala pracovnú skupinu pre pozemnú dopravu, aby dokončila prácu tým, že zosúladí odôvodnenia, ktoré nie sú súčasťou všeobecného smerovania, v súlade s dohodnutým znením článkov a príloh.

Návrh

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave
(prepracované znenie)
(text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 91 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

[odôvodnenia sa neuvádzajú]

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

² Ú. v. EÚ C , , s. .

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie ustanovuje pravidlá v železničnej preprave, ktoré sa týkajú:

- a) nediskriminácie cestujúcich z hľadiska prepravných podmienok;
- b) zodpovednosti železničných podnikov a ich poistnej povinnosti voči cestujúcim a ich batožine;
- c) práv cestujúcich v prípade nehody vyplývajúcej z použitia železničnej dopravy, ktorej dôsledkom je úmrtie, zranenie cestujúcich alebo strata či poškodenie ich batožiny;
- d) práv cestujúcich v prípade odrieknutia alebo meškania spoja;
- e) minimálnych informácií, ktoré sa majú cestujúcim poskytnúť;
- f) nediskriminácie a [...] pomoci osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou;
- g) vymedzenia a monitorovania noriem kvality služieb a riadenia rizík osobnej bezpečnosti cestujúcich;
- h) riešenia sťažností;
- i) všeobecných pravidiel presadzovania.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na vnútroštátne a medzinárodné cesty a služby železničnej prepravy na celom území Únie, ktoré prevádzkuje jeden alebo viacero železničných podnikov s licenciou udelenou v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2012/34/EÚ³.
- 1a. **Členské štáty môžu z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, s výnimkou článkov 11 a 12, vyňať služby, ktoré sú vykonávané výhradne pre ich historický význam alebo turistickú hodnotu.**
- 1b. **Výnimky podľa článku 2 ods. 4 a 6 nariadenia (ES) č. 1371/2007 udelené pred [Ú.v.: doplňte dátum nadobudnutia účinnosti] ostávajú platné do dátumu skončenia ich platnosti. Výnimky podľa článku 2 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1371/2007 udelené pred [Ú.v.: doplňte dátum nadobudnutia účinnosti] ostávajú platné do [Ú.v.: doplňte dátum začatia uplatňovania].**
- 1c. **Ak členský štát udelil výnimku službám vnútroštátnej osobnej železničnej prepravy podľa článku 2 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1371/2007, môže túto výnimku predĺžiť najviac dvakrát, a to v oboch prípadoch na obdobie najviac piatich rokov.**
2. S výhradou odseku 4 môžu členské štáty vyňať z uplatňovania tohto nariadenia nasledujúce služby:
 - a) mestskú, prímestskú a regionálnu osobnú železničnú dopravu [...]vrátane cezhraničnej dopravy v rámci Únie;
 - b) medzinárodnú osobnú železničnú dopravu, z ktorej podstatná časť vrátane najmenej jedného plánovaného zastavenia vo vlakovej stanici sa uskutočňuje mimo Únie[...].

³ Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 32.

3. Členské štáty informujú Komisiu o výnimkách udelených podľa **odsekov 1a, 1c a [...] 2[...]**.
4. [...] Na služby, ktorým bola udelená výnimka podľa **odseku 1c[...]**, **sa uplatňujú články 5, 10, 11 a 12 a kapitola V a články 27 a 28. Na služby, ktorým bola udelená výnimka podľa odseku 2 písm. a), sa uplatňuje článok 5, článok 10 ods. 2, 4 a 5, články 11, 12, článok 20 ods. 1 a články 21, 27 a 28.**

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia platí toto vymedzenie pojmov:

1. „železničný podnik“ je železničný podnik v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2012/34/EÚ;
2. „manažér infraštruktúry“ je manažér infraštruktúry podľa článku 3 **bodu 2** smernice 2012/34/EÚ;
3. „manažér stanice“ je organizačná jednotka v členskom štáte, ktorá nesie zodpovednosť za riadenie **jednej alebo viacerých** [...] železničných staníc a ktorá môže byť zároveň manažérom infraštruktúry⁴;
4. „prevádzkovateľ zázazdu“ je organizátor alebo maloobchodný predajca odlišný od železničného podniku v zmysle **článku 3** [...] bodov 8 a 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2302⁵;

⁴ **Doplniť nové odôvodnenie: Ak je za jednu stanicu zodpovedných viac manažérov stanice, členské štáty by mali mať možnosť určiť orgán zodpovedný za úlohy uvedené v tomto nariadení.**

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2302 z 25. novembra 2015 o balíkoch cestovných služieb a spojených cestovných službách, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ a ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/314/EHS (Ú. v. EÚ L 326, 11.12.2015, s. 1).

5. „predajca cestovných lístkov“ je každý predajca služieb železničnej prepravy, ktorý [...] predáva prepravné doklady **na základe zmluvy alebo inej dohody medzi predajcom a [...]** železničným podnikom [...];
6. „prepravná zmluva“ je zmluva o platenej alebo neplatenej **železničnej** preprave medzi železničným podnikom [...] a cestujúcim o poskytnutí jednej alebo viacerých dopravných služieb;
7. „rezervácia“ je oprávnenie v papierovej alebo elektronickej forme, na základe ktorého vzniká nárok na prepravu podľa vopred potvrdených individuálnych podrobností o preprave;
8. „priamy cestovný lístok“ je prepravný doklad alebo prepravné doklady [...] v **zmysle článku 3 bodu 35 smernice 2012/34/EÚ**;
9. „spoj“ je spoj osobnej železničnej prepravy medzi železničnými stanicami [...] prevádzkovaný podľa cestovného poriadku. **Zahrňa aj dopravné spoje ponúkané v rámci presmerovania**;
10. „cesta“ je preprava cestujúceho medzi východiskovou stanicou a stanicou príchodu [...];
11. „vnútroštátny spoj osobnej železničnej prepravy“ je spoj osobnej železničnej prepravy, ktorý neprekračuje hranice členského štátu;
- 11a. „mestská a prímestská osobná železničná doprava“ je osobná železničná doprava vymedzená v článku 3 bode 6 smernice 2012/34/EÚ;
- 11b. „regionálna osobná železničná doprava“ je osobná železničná doprava vymedzená v článku 3 bode 7 smernice 2012/34/EÚ;
12. „medzinárodná osobná železničná doprava“ je medzinárodná osobná doprava vymedzená v článku 3 ods. 5 smernice 2012/34/EÚ;

13. „meškanie“ je časový rozdiel medzi časom plánovaného príchodu cestujúceho podľa zverejneného cestovného poriadku a skutočným alebo očakávaným príchodom do [...] **cieľovej** stanice;
14. „predplatný cestovný lístok“ alebo „časový cestovný lístok“ je lístok na neobmedzený počet ciest, ktorý oprávnenému držiteľovi umožňuje cestovať po železnici v rámci určitej trasy alebo siete počas určeného obdobia;
15. „zmeškaný prípoj“ označuje situáciu, keď cestujúci zmešká jeden alebo viacero spojov v priebehu jednej cesty **železničnej** prepravy, **na ktorú sa predáva priamy cestovný lístok**, v dôsledku meškania alebo odrieknutia jedného alebo viacerých predchádzajúcich spojov **alebo v dôsledku odchodu spoja pred plánovaným časom odchodu**;
16. „osoba so zdravotným postihnutím“ a „osoba so zníženou pohyblivosťou“ je každá osoba, ktorá má akékoľvek trvalé alebo dočasné fyzické mentálne alebo zmyslové postihnutie, ktoré v spojení s rôznymi prekážkami môže obmedziť jej plnohodnotné a efektívne využívanie prepravy za rovnocenných podmienok, ako majú ostatní cestujúci, alebo ktorej pohyblivosť pri využívaní prepravy je znížená v dôsledku veku;
17. [...]

18. [...]
19. [...]
20. „stanica“ je miesto na železnici, z ktorého vlaky osobnej železničnej dopravy môžu odchádzať a na ktorom môžu zastavovať alebo končiť.

Kapitola II

Prepravná zmluva, informácie a prepravné doklady

Článok 4

Prepravná zmluva

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, na uzavretie a vykonávanie prepravnej zmluvy a poskytovanie informácií a prepravných dokladov sa uplatňujú ustanovenia hlavy II a III prílohy I.

Článok 5

Nediskriminačné podmienky prepravnej zmluvy⁶

Bez toho, aby boli dotknuté sociálne tarify, musia železničné podniky, [...] predajcovia cestovných lístkov **alebo prevádzkovatelia zájazdu** verejnosti ponúkať zmluvné podmienky a tarify bez priamej či nepriamej diskriminácie na základe štátnej príslušnosti [...] konečného zákazníka alebo miesta usadenia železničného podniku, [...] predajcu cestovných lístkov **či prevádzkovateľa zájazdu** v rámci Únie.

⁶ **Doplniť nové odôvodnenie:** Členské štáty by mali zakázať diskrimináciu z dôvodu štátnej príslušnosti cestujúceho alebo miesta usadenia železničného podniku, predajcu cestovných lístkov či prevádzkovateľa zájazdu v rámci Únie. Sociálne tarify by sa však nemali zakazovať, pokiaľ sú primerané a nezávislé od štátnej príslušnosti dotknutých cestujúcich. Železničné podniky, predajcovia cestovných lístkov a prevádzkovatelia zájazdov môžu podľa vlastného uváženia určovať svoje obchodné praktiky vrátane špeciálnych ponúk a propagácie určitých kanálov predaja.

Článok 6

Bicykle

1. Cestujúci majú nárok [...] vziať si do vlaku bicykle⁷ s **výhradou obmedzení uvedených v odseku 3, pričom sa prípadne môže účtovať primeraný poplatok. Vo vlakoch, v ktorých sa vyžaduje povinná rezervácia, musí byť možné rezervovať prepravu bicykla.**

Ak si cestujúci rezervoval prepravu bicykla a preprava bicykla bola zamietnutá bez udania riadne opodstatneného dôvodu, cestujúci má nárok na presmerovanie alebo náhradu cestovného v súlade s článkom 16, náhradu škody v súlade s článkom 17 a pomoc v súlade s článkom 18 ods. 2.

- 1a. **Ak sú vo vlaku k dispozícii miesta určené na prepravu bicyklov, cestujúci musia svoje bicykle umiestniť na týchto miestach. Ak takéto miesta nie sú k dispozícii, cestujúci [...] musia mať svoje bicykle pod dohľadom a musia vynaložiť všetko primerané úsilie, aby zabezpečili, že nespôsobujú [...] ujmu ani škodu ostatným cestujúcich ani nepoškodzujú mobilné pomôcky, batožinu či prevádzku železničnej prepravy.**

[...]

⁷ **Doplniť nové odôvodnenie: 13a. Práva a povinnosti týkajúce sa prepravy bicyklov vo vlakoch by sa mali vzťahovať na bicykle, ktoré sú použiteľné na jazdu pred cestou vlakom alebo po nej. Na prepravu bicyklov v balíkoch a taškách sa v príslušných prípadoch vzťahujú ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa batožiny.**

3. **Železničné podniky môžu obmedziť právo na prepravu bicyklov z bezpečnostných alebo prevádzkových dôvodov, najmä z dôvodu obmedzenia kapacity v čase dopravnej špičky, alebo keď to neumožňujú železničné vozidlá. Železničné podniky môžu tiež obmedziť prepravu bicyklov na základe ich hmotnosti a rozmerov. Podmienky na prepravu bicyklov vrátane aktuálnych informácií o dostupných kapacitách zverejňujú železničné podniky na svojich oficiálnych webových sídlach prostredníctvom telematických aplikácií uvedených v nariadení Komisie (EÚ) č. 454/2011.**
4. **Členské štáty môžu od železničných podnikov požadovať, aby vypracovali plány na zvýšenie objemu a zlepšenie prepravy bicyklov a iné riešenia podporujúce kombinované využívanie železníc a bicyklov a aby tieto plány pravidelne aktualizovali.**

Článok 7

Vylúčenie zrieknutia sa povinností a stanovenie obmedzení

1. Povinnosti voči cestujúcim podľa tohto nariadenia sa nemôžu obmedzovať ani sa ich nemožno zrieknuť prostredníctvom odchýlných alebo obmedzujúcich ustanovení v prepravnej zmluve.
2. Železničné podniky môžu ponúknuť podmienky **prepravnej** zmluvy, ktoré sú pre cestujúceho výhodnejšie ako podmienky ustanovené v tomto nariadení.

Článok 8

Povinnosť poskytnúť informácie o zrušení spojov

Železničné podniky alebo prípadne príslušné orgány zodpovedné za zmluvy o službe vo verejnom záujme vhodnými prostriedkami vrátane foriem prístupných pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v smernici (EÚ) 2019/882⁸ a v **nariadeniach Komisie č. 454/2011 a č. 1300/2014** zverejnia informácie o dočasnom či trvalom zrušení spojov ešte pred tým, ako toto zrušenie vykonajú.

Článok 9

Cestovné informácie⁹

1. Železničný podnik a predajca cestovných lístkov, ktorý ponúka prepravné zmluvy v mene jedného alebo viacerých železničných podnikov, poskytnú na požiadanie cestujúcemu o ceste, na ktorú dotknutý železničný podnik ponúkol prepravnú zmluvu, aspoň informácie uvedené v prílohe II časti I. [...].
2. Železničné podniky [...] poskytnú cestujúcemu počas cesty[...] aspoň informácie uvedené v prílohe II časti II. **Ak má manažér stanice na prípojovej stanici takéto informácie, tiež ich poskytne cestujúcim.**

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁹ **Doplniť nové odôvodnenie: Existuje široká škála veľkosti podnikov, ktoré zabezpečujú predaj cestovných lístkov, od mikropodnikov až po veľké podniky a niektoré z nich ponúkajú svoje služby iba off-line alebo on-line. Povinnosť poskytovať cestujúcim cestovné informácie by preto mala byť úmerná kapacite predajcu cestovných lístkov.**

3. Informácie uvedené v odseku 1 a 2 sa poskytujú v najprimeranejšej podobe, **a to podľa možnosti vychádzajúc z cestovných informácií v reálnom čase**, aj s použitím [...] **vhodných** komunikačných technológií. Mimoriadna pozornosť sa venuje zaisteniu, aby tieto informácie boli prístupné osobám so zdravotným postihnutím v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v smernici (EÚ) 2019/882 a v nariadeniach Komisie č. 454/2011 a č. 1300/2014.
4. [...] Manažéri infraštruktúry [...] nediskriminačne a **bez zbytočného odkladu distribuuju** údaje v reálnom čase o **príchodoch a odchodoch** vlakov[...] železničným podnikom a **manažérom staníc**[...]. **Prístup k týmto údajom v reálnom čase majú na požiadanie aj predajcovia cestovných lístkov.**

Článok 10

Dostupnosť prepravných dokladov[...] a rezervácií

1. Železničné podniky a predajcovia cestovných lístkov ponúkajú prepravné doklady a v prípade dostupnosti priame cestovné lístky **uvedené v článku 10a** a rezervácie. [...].
2. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 3 a 4,[...] **predávajú** železničné podniky [...], **bud' priamo alebo prostredníctvom predajcov cestovných lístkov či prevádzkovateľov zájazdu**, prepravné doklady cestujúcim aspoň jednou z týchto [...] **foriem** predaja:
 - a) predajňa prepravných dokladov, **iné miesta predaja** alebo predajný automat;
 - b) telefón, internet alebo iné široko dostupné informačné technológie;
 - c) vo vlaku.

[...] **Príslušné orgány v zmysle článku 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 1370/2007** môžu vyžadovať, aby železničný podnik poskytoval prepravné doklady na služby poskytované v rámci zmlúv o službách vo verejnom záujme viac než jednou z týchto **foriem** predaja.

3. [...]
4. V prípade, že na železničnej stanici odchodu vlakov sa nenachádza žiadna predajňa prepravných dokladov ani predajný automat, cestujúci na železničnej stanici sú informovaní o:
 - a) možnosti kúpy prepravného dokladu prostredníctvom telefónu, internetu alebo vo vlaku a o tom, ako treba pri kúpe postupovať;
 - b) najbližšej železničnej stanici alebo najbližšom mieste s predajňou prepravných dokladov a/alebo predajnými automatmi.
5. Ak sa na železničnej stanici odchodu vlakov nenachádza predajňa prepravných dokladov **ani** dostupný predajný automat a **zakúpenie prepravného dokladu vopred nie je možné ani žiadnym iným dostupným spôsobom**, osobám so zdravotným postihnutím [...] sa umožní zakúpenie prepravných dokladov vo vlaku bez príplatku, **pokiaľ to nie je obmedzené alebo vylúčené z dôvodov bezpečnosti alebo z dôvodu povinnej rezervácie miest**. V prípade, že vo vlaku nie je personál, železničný podnik informuje osoby so zdravotným postihnutím o tom, či a ako si zakúpiť prepravný doklad. Členské štáty môžu vyžadovať, aby boli osoby so zdravotným postihnutím uznané ako také v súlade s ich vnútroštátnym právom a postupmi.

Členské štáty môžu rozšíriť právo uvedené v prvom pododseku na všetkých cestujúcich. Členské štáty, ktoré využijú túto možnosť, o tom informujú Komisiu. Európska železničná agentúra uverejňuje informácie týkajúce sa vykonávania nariadení Komisie č. 1300/2014 a č. 454/2011 na svojom webovom sídle.

6. [...]

Článok 10a

Priame cestovné lístky¹⁰

1. **Železničné podniky, predajcovia cestovných lístkov a prevádzkovatelia zájazdu** vynakladajú všetko **primerané [...]** úsilie, aby na **spoje vnútroštátnej a medzinárodnej osobnej železničnej dopravy, [...]**a **najmä na spoje, ktoré prevádzkuje len jeden železničný podnik**, ponúkali priame cestovné lístky. **Železničné podniky navzájom spolupracujú s cieľom ponúkať priame cestovné lístky v čo najväčšej možnej miere, a to tak na spoje vnútroštátnej, ako aj medzinárodnej osobnej železničnej dopravy.**
2. **Ak cesta zahŕňa jeden alebo viac prípojev, cestujúci je pred zakúpením prepravného dokladu alebo dokladov informovaný o tom, či uvedený prepravný doklad alebo prepravné doklady predstavujú priamy cestovný lístok.**

¹⁰ ***Doplniť nové odôvodnenie:*** Priame cestovné lístky umožňujú plynulú prepravu cestujúcich a preto by sa malo vynaložiť primerané úsilie na to, aby takéto cestovné lístky boli v ponuke na vnútroštátnu, medzinárodnú, mestskú, prímestskú a regionálnu dopravu vrátane železničnej dopravy, na ktorú sa toto nariadenie nevzťahuje. V prípade takejto železničnej dopravy by malo byť možné vylúčiť z výpočtu dĺžky meškania na účely náhrady škody tie časti cesty, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

3. **Prepravný doklad alebo prepravné doklady kúpené od železničného podniku v rámci jednej obchodnej transakcie predstavujú priamy cestovný lístok a ak cestujúci zmešká jeden alebo viacero prípojov, zodpovednosť v zmysle článkov 16, 17 a 18 nesie dotknutý železničný podnik. Toto ustanovenie sa neuplatňuje, ak je na prepravnom doklade alebo prepravných dokladoch jasne uvedené, že predstavujú samostatné prepravné zmluvy, a cestujúci bol o tejto skutočnosti informovaný pred kúpou v súlade s odsekom 2.**
4. **Ak sú prepravný doklad alebo prepravné doklady zakúpené v rámci jednej obchodnej transakcie a predajca cestovných lístkov alebo prevádzkovateľ zázjazdu skombinoval prepravné doklady z vlastného podnetu, predajca cestovných lístkov alebo prevádzkovateľ zázjazdu, ktorý predal prepravný doklad alebo prepravné doklady, je v prípade, že cestujúci zmešká jeden alebo viac prípojov, povinný uhradiť náhradu cestovného a náhradu škody vo výške 50 % sumy zaplatenej v tejto transakcii za prepravný doklad alebo prepravné doklady. Toto ustanovenie sa neuplatňuje, ak sa na prepravných dokladoch, v inom doklade alebo v elektronickej podobe uvádza, že tieto prepravné doklady predstavujú samostatné prepravné zmluvy, a to takým spôsobom, ktorý cestujúcemu umožňuje reprodukovať túto informáciu pre budúcu potrebu, a cestujúci bol o tejto skutočnosti informovaný pred kúpou.**

Predajcovia cestovných lístkov alebo prevádzkovatelia zázjazdu zodpovedajú za vybavovanie žiadostí a možných sťažností cestujúcich podľa tohto odseku. Náhrada cestovného a náhrada škody uvedené v prvom pododseku sa uhrádzajú do 30 dní od prijatia žiadosti. Právom uvedeným v tomto odseku nie sú dotknuté platné vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa cestujúcim poskytuje ďalšia náhrada ujmy.

5. **Bremeno preukázania, že informácia uvedená v tomto článku bola poskytnutá, spočíva na železničnom podniku, prevádzkovateľovi zázjazdu alebo predajcovi cestovných lístkov, ktorý uvedený prepravný doklad alebo prepravné doklady predal.**

Kapitola III

Zodpovednosť železničných podnikov voči cestujúcim a za ich batožinu

Článok 11

Zodpovednosť voči cestujúcim a za batožinu

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak a bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné vnútroštátne právne predpisy poskytujúce cestujúcim ďalšiu náhradu škody, zodpovednosť železničných podnikov voči cestujúcim a za ich batožinu sa upravuje prílohou I hlavou IV kapitolami I, III a IV, hlavou VI a hlavou VII.

Článok 12

Poistenie a krytie zodpovednosti [...]

Železničný podnik musí byť primerane poistený **alebo mať primerané záruky podľa trhových podmienok na krytie svojich záväzkov** v súlade s článkom 22 smernice 2012/34/EÚ [...].

Článok 13

Zálohové platby

1. V prípade usmrtenia alebo zranenia cestujúceho zaplatí železničný podnik uvedený v prílohe I článku 26 ods. 5 bezodkladne a najneskôr do pätnástich dní po určení totožnosti fyzickej osoby, ktorá má nárok na náhradu škody, zálohové platby vo výške, ktorá je potrebná na uspokojenie bezprostredných finančných potrieb a úmerná spôsobenej ujme.
2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, je výška zálohovej platby v prípade usmrtenia najmenej 21 000 EUR na jedného cestujúceho.
3. Zálohová platba nepredstavuje uznanie zodpovednosti a môže sa odčítať od akejkoľvek sumy zaplatenej neskôr na základe tohto nariadenia, je však nenávratná s výnimkou prípadov, keď bola ujma spôsobená nedbanlivosťou alebo zavinením predmetného cestujúceho, alebo prípadov, keď osoba, ktorá dostala zálohovú platbu, nemala nárok na náhradu ujmy.

Článok 14

Popieranie zodpovednosti

Aj v prípade, ak železničný podnik popiera svoju zodpovednosť za zranenie cestujúceho, vynakladá primerané úsilie poskytnúť pomoc cestujúcemu, ktorý sa domáha náhrady škody od tretích strán.

Kapitola IV

Meškanie spoja, zmeškanie prípoja a odrieknutie spoja

Článok 15

Zodpovednosť za meškanie spoja, zmeškanie prípoja a odrieknutie spoja

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, zodpovednosť železničných podnikov vo vzťahu k meškaniu spoja, zmeškaniu prípoja a odrieknutiu spoja sa upravuje prílohou I hlavou IV kapitolou II.

Článok 16

Náhrada cestovného a presmerovanie

1. Ak sa pri odchode alebo v prípade zmeškaného prípoja alebo **odrieknutia spoja** [...] odôvodnene očakáva, že meškanie príchodu do cieľovej stanice podľa prepravnej zmluvy bude 60 [...]minút **alebo viac**, **železničný podnik prevádzkujúci oneskorený alebo odrieknutý spoj ponúkne cestujúcemu** [...]bezodkladne [...]možnosť výberu jednej z týchto alternatív **a prijme potrebné opatrenia**:
 - a) náhrada plnej ceny prepravného dokladu v súlade s podmienkami, za ktorých bol zaplatený, za časť alebo časti jeho cesty, ktoré neboli uskutočnené, alebo za časť alebo časti cesty, ktoré už boli uskutočnené, ak cesta už nespĺňa účel vo vzťahu k pôvodnému plánu cesty cestujúceho, a spolu s prípadnou spätnou prepravou do východiskovej stanice pri najbližšej príležitosti. [...];
 - b) pokračovanie alebo presmerovanie do cieľovej stanice pri najbližšej príležitosti za porovnateľných prepravných podmienok;
 - c) pokračovanie alebo presmerovanie do cieľovej stanice za porovnateľných prepravných podmienok neskôr podľa prania cestujúceho.

2. [...] Porovnateľným presmerovaním [...], ktoré uskutočňuje **ten istý železničný podnik** na účely odseku 1 písm. b) a c) **alebo ktoré vykonáva iný podnik na základe poverenia tohto železničného podniku, nesmú cestujúcemu vzniknúť dodatočné náklady. Táto požiadavka sa uplatňuje aj v prípade, že presmerovanie zahŕňa dopravu vo vyššej triede či alternatívne druhy dopravy.** [...] Železničné podniky vynaložia primerané úsilie na zaistenie toho, aby neboli potrebné dodatočné prípoje **a aby bolo meškanie v rámci celkového trvania cesty čo najkratšie.** [...] Cestujúci nesmú byť prepravení dopravnými prostriedkami nižšej triedy, pokiaľ nejde o jedinou dostupnú možnosť presmerovania.

Bez toho, aby bol dotknutý prvý pododsek, môže železničný podnik na žiadosť cestujúceho súhlasiť s tým, že cestujúci uzavrie prepravné zmluvy s inými poskytovateľmi dopravných služieb, čím sa cestujúcemu umožní dostať sa do cieľovej stanice za porovnateľných podmienok, pričom uhradí vzniknuté náklady.

3. Poskytovatelia presmerovacieho dopravného spoja musia venovať osobitnú pozornosť poskytovaniu porovnateľnej prístupnosti alternatívneho spoja pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou. **Poskytovatelia presmerovacieho dopravného spoja môžu osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou zabezpečiť alternatívne spoje zodpovedajúce ich potrebám, ktoré sa líšia od spojov ponúknutých ostatným cestujúcim.**
4. **Náhrady cestovného uvedené v odseku 1 písm. a) a v odseku 2 druhom pododseku sa uhrádzajú do 30 dní od prijatia žiadosti. Členské štáty môžu od železničných podnikov požadovať, aby takéto žiadosti prijímali prostredníctvom určitých komunikačných prostriedkov pod podmienkou, že takéto požiadavka nemá diskriminačné účinky.**

Článok 17

Náhrada škody[...]

1. Cestujúci [...] má bez straty práva na prepravu **nárok** žiadať od železničného podniku náhradu škody za meškanie, ak je vystavený meškaniu medzi východiskovým miestom a **cieľovou** stanicou uvedenou v [...] **prepravnom doklade alebo na priamom cestovnom lístku**, za ktoré mu cena [...] nebola preplatená v súlade s článkom 16. **Cestujúci majú nárok na náhradu škody v prípade odrieknutia spoja alebo meškania o 60 minút alebo viac aj vtedy, keď sa uskutoční presmerovanie podľa článku 16 ods. 1 písm. b).** V takomto prípade sa meškanie vypočíta na základe plánovaného času príchodu do cieľovej stanice podľa pôvodného prepravného dokladu alebo priameho cestovného lístka a skutočného času príchodu do cieľovej stanice. Minimálna náhrada za meškanie je:
 - a) 25 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania od 60 do 119 minút;
 - b) 50 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania 120 minút alebo viac.
2. Odsek 1 sa vzťahuje aj na cestujúcich, ktorí sú držiteľmi predplatného cestovného lístka alebo časového cestovného lístka. Ak sa počas obdobia platnosti predplatného cestovného lístka alebo časového cestovného lístka viackrát stretli s meškaním alebo odrieknutím spoja, [...] **majú nárok** žiadať o primeranú náhradu v súlade s opatreniami železničného podniku o náhradách. Tieto opatrenia ustanovujú kritériá na určenie meškania a na výpočet náhrady. Ak počas platnosti predplatného alebo časového cestovného lístka dôjde opakovane k meškaniu v trvaní menej ako 60 minút, meškania sa [...] **môžu sčítat'** a cestujúcim sa [...] **môže vyplatiť** náhrada v súlade s opatreniami daného železničného podniku o náhradách.

3. **Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2,** sa náhrada škody za meškanie vypočíta v pomere k celkovej cene, ktorú cestujúci skutočne zaplatil za oneskorený spoj. Ak je predmetom prepravnej zmluvy spätná cesta, náhrada škody za meškanie na prvej ceste alebo spätočnej ceste sa vypočíta vo vzťahu k **cene jednotlivých úsekov cesty uvedenej na prepravnom doklade. Ak sa takýto údaj o cene jednotlivých úsekov cesty neuvádza, náhrada škody sa vypočíta vo vzťahu** k polovičnej cene zaplatenej za prepravný doklad. Rovnakým spôsobom sa v pomere k celkovej cene vypočíta cena za zmeškaný spoj podľa akejkoľvek inej formy prepravnej zmluvy, ktorá umožňuje cestovanie niekoľkými nadväzujúcimi spojmi.
4. Pri výpočte dĺžky meškania sa neberie do úvahy meškanie, v prípade ktorého môže železničný podnik preukázať, že nastalo mimo území Únie.
- 4a. **Členské štáty môžu od železničných podnikov požadovať, aby takéto žiadosti o náhradu škody prijímali prostredníctvom určitých komunikačných prostriedkov pod podmienkou, že takáto požiadavka nemá diskriminačné účinky.**
5. Náhrada ceny prepravného dokladu sa vypláca do jedného mesiaca po podaní žiadosti o náhradu. Náhrada môže byť vyplatená vo forme poukážok a/alebo iných spojov, ak sú zmluvné podmienky (najmä vzhľadom na obdobie platnosti a cieľovú stanicu) flexibilné. Náhrada sa vyplatí v hotovosti na požiadanie cestujúceho.
6. Náhrada ceny prepravného dokladu sa nezníži o náklady finančnej transakcie, ako sú poplatky, náklady na telefonické spojenie alebo poštové známky. Železničné podniky môžu zaviesť minimálnu sumu, pod úrovňou ktorej sa náhrady nebudú vyplácať. Táto minimálna suma nesmie byť vyššia ako 4 EUR na prepravný doklad.
7. Cestujúci nemá nárok na náhradu, ak bol informovaný o meškaní pred tým, ako si kúpil prepravný doklad, alebo ak je meškanie z dôvodu pokračovania iným spojom alebo presmerovania kratšie ako 60 minút.

8. Cestujúci nemá právo na náhradu škody v prípade meškania, odrieknutia spoja a zmeškaného prípoja, ktoré sú priamo spôsobené alebo neoddeliteľne spojené s:
- a) okolnosťami, ktoré nesúvisia s prevádzkou železničnej dopravy, ako sú napríklad extrémne poveternostné podmienky alebo závažné prírodné katastrofy, ktorým železničný podnik napriek vynaloženiu úsilia zodpovedajúceho danej situácii nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť;
 - b) zavinením cestujúceho alebo
 - c) správaním tretej osoby, ktorému železničný podnik nemohol napriek vynaloženiu úsilia zodpovedajúceho danej situácii zabrániť a ktorého následky nemohol odvrátiť, ako sú napríklad samovraždy, osoby na trati, krádež káblov, núdzové situácie vo vlaku, činnosti v oblasti presadzovania práva, sabotáž alebo terorizmus.

Výnimka uvedená v prvom pododseku sa nevzťahuje na štrajk zamestnancov železničného podniku, konanie alebo nečinnosť iných podnikov, ktoré využívajú rovnakú železničnú infraštruktúru, ani na konanie alebo nečinnosť manažérov infraštruktúry a manažérov stanice.

[...]

Článok 18

Pomoc

1. V prípade meškania pri príchode alebo odchode **alebo v prípade odrieknutia spoja** informuje železničný podnik [...] alebo manažér stanice cestujúcich o situácii a predpokladanom čase odchodu a predpokladanom čase príchodu **spoja alebo náhradného spoja** hneď, ako sú tieto informácie k dispozícii. **Ak tieto informácie majú k dispozícii aj predajcovia cestovných lístkov a prevádzkovatelia zázrazdu, tiež ich poskytnú cestujúcemu.**
2. V prípade meškania uvedeného v odseku 1, ktoré trvá[...] 60 minút alebo viac, **alebo v prípade odrieknutia spoja ponúkne železničný podnik, ktorý prevádzkuje oneskorený alebo odrieknutý spoj**, cestujúcim bezplatne:
 - a) jedlo a občerstvenie primerane k času čakania, ak je dostupné vo vlaku alebo na stanici, alebo ho je možné primerane poskytnúť, pričom sa zohľadnia kritériá ako vzdialenosť od dodávateľa, čas potrebný na donášku a náklady;
 - b) hotel alebo iné ubytovanie a dopravu medzi železničnou stanicou a miestom ubytovania v prípade, že je nevyhnutný pobyt v dĺžke jednej alebo niekoľkých nocí alebo je nevyhnutný ďalší pobyt, ak je to prakticky možné;
 - c) ak je vlak zablokovaný na trati, prepravu z vlaku do železničnej stanice, do náhradnej východiskovej stanice alebo cieľovej stanice spoja, ak je to prakticky možné.
3. Ak je železničný spoj **prerušený** a nemôže ďalej pokračovať v ceste **alebo nemôže pokračovať v ceste s miernym meškaním**, **ponúknu** [...] železničné podniky cestujúcim čo najskôr náhradný dopravný spoj a **prijmú potrebné opatrenia**.
4. Železničné podniky na žiadosť cestujúceho potvrdia [...], že železničný spoj mal meškanie, spôsobil zmeškanie prípoja[...] alebo že bol odrieknutý.

5. Pri uplatňovaní odsekov 1, 2, 3 a 4 venuje prevádzkujúci železničný podnik mimoriadnu pozornosť potrebám osôb so zdravotným postihnutím alebo osôb so zníženou pohyblivosťou a osôb, ktoré ich sprevádzajú.
6. [...] **Ak sú stanovené havarijné plány podľa článku 13a ods. 3 smernice 2012/34/EÚ, železničné podniky koordinujú svoju činnosť s manažérom stanice a manažérom infraštruktúry s cieľom pripraviť sa na možnosť výrazného narušenia a dlhých meškaní, ktoré by viedli k tomu, že na stanici uviazne značný počet cestujúcich.**

Článok 19

[...]

[...]

Kapitola V

Osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou

Článok 20

Právo na prepravu

1. Železničné podniky a manažéri staníc za aktívnej účasti [...] zástupcov osôb so zdravotným postihnutím a osôb so zníženou pohyblivosťou ustanovia alebo zavedú pravidlá prístupu na nediskriminačnom základe uplatniteľné vo vzťahu k preprave osôb so zdravotným postihnutím **vrátane ich osobných asistentov uznaných v súlade s vnútroštátnymi postupmi** a osôb so zníženou pohyblivosťou[...] [...]. **Manažéri staníc a železničné podniky v uvedených pravidlách ustanovia, ktorý subjekt je zodpovedný za poskytovanie pomoci osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou, ako sa uvádza v nariadení Komisie (EÚ) č. 1300/2014.**
2. Rezervácie a prepravné doklady sa osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou poskytujú bez dodatočného poplatku. Železničný podnik, predajca cestovných lístkov alebo prevádzkovateľ zázjazu nesmú odmietnuť vykonať rezerváciu alebo vydať prepravný doklad osobe so zdravotným postihnutím alebo osobe so zníženou pohyblivosťou, ani vyžadovať, aby bola takáto osoba sprevádzaná inou osobou, okrem prípadov, ak je to nevyhnutné na dodržanie pravidiel prístupu uvedených v odseku 1.

Článok 21

Informácie pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou

1. Železničný podnik, manažér stanice, predajca cestovných lístkov alebo prevádzkovateľ zjazdu poskytnú na požiadanie osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou informácie, a to aj v prístupných formátoch v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v nariadeniach **Komisie** (EÚ) č. 454/2011 a č. **1300/2014** a v smernici (EÚ) **2019/882**, o prístupnosti danej stanice a príslušných zariadení, služieb železničnej prepravy a o podmienkach prístupu k železničnému vozidlu v súlade s pravidlami prístupu v zmysle článku 20 ods. 1 a informujú osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou o zariadeniach vo vlaku.
2. Ak železničný podnik, predajca cestovných lístkov alebo prevádzkovateľ zjazdu uplatnia odchýlku podľa článku 20 ods. 2, na požiadanie písomne informujú dotknutú osobu so zdravotným postihnutím alebo osobu so zníženou pohyblivosťou o dôvodoch na takýto postup do piatich pracovných dní od odmietnutia rezervácie alebo vydania prepravného dokladu, alebo uloženia podmienky o sprievode. Daný železničný podnik, predajca cestovných lístkov alebo prevádzkovateľ zjazdu vyvinie primerané úsilie, aby dotknutej osobe navrhol alternatívnu možnosť prepravy, pričom zohľadní jej potreby z hľadiska prístupnosti.
3. **V staniciach bez personálu železničné podniky a manažéri staníc zabezpečia, aby boli v súlade s pravidlami o prístupnosti uvedenými v článku 20 ods. 1 k dispozícii ľahko dostupné informácie o najbližších staniciach s personálom a priamo dostupnej pomoci pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou, a to aj v prístupných formátoch v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v nariadeniach Komisie (EÚ) č. 454/2011 a č. 1300/2014 a v smernici 2019/882.**

Pomoc na železničných staniciach a vo vlakoch

1. **Osobám so zdravotným postihnutím alebo osobám so zníženou pohyblivosťou sa poskytuje takáto pomoc:**

- a) **osobný asistent uznaný v súlade s vnútroštátnymi postupmi môže cestovať s osobitnou tarifou alebo prípadne bezplatne, pričom ak je to možné, sedí vedľa osoby so zdravotným postihnutím.**

Ak železničný podnik vyžaduje, aby bola osoba so zdravotným postihnutím vo vlaku sprevádzaná v súlade s článkom 20 ods. 2, sprevádzajúca osoba má právo cestovať bezplatne a, ak je to možné, sedieť vedľa osoby so zdravotným postihnutím.

Umožňuje sa im, aby ich sprevádzal asistenčný pes v súlade so všetkými relevantnými vnútroštátnymi právnymi predpismi;

- [...]b)pri odchode zo železničnej stanice s personálom, prechode cez ňu alebo príchode na ňu sa im [...] poskytne bezplatná **pomoc** [...], ktorou sa im umožní nastúpiť na **vlak**, **prestúpiť na prípojný spoj**, na ktorý majú **prepravný doklad**, alebo **vystúpiť z vlaku**[...]. **Takáto pomoc je k dispozícii vždy, keď je na stanici službukonajúci vyškolený personál;**

- c) na staniciach bez personálu železničné podniky bezplatne poskytnú pomoc vo vlaku a počas nástupu a výstupu, ak je vo vlaku prítomný vyškolený sprievodný personál;

[...]d) v prípade neprítomnosti **vyškoleného sprievodného** personálu vo vlaku a na stanici[...] **sa vynaloží** všetko primerané úsilie s cieľom umožniť osobám [...] **so zdravotným postihnutím** alebo osobám so zníženou pohyblivosťou prístup k železničnej preprave.

3. [...]

4. [...]

- e) železničný podnik vynaloží všetko primerané úsilie, aby týmto osobám poskytol prístup k rovnakým službám vo vlaku, ako majú ostatní cestujúci, ak nemajú k takým službám nezávislý a bezpečný prístup.

5. Pravidlami uvedenými v článku 20 ods. 1 sa ustanovujú formy práv uvedených v odseku 1.

Článok 23

[...]

[...]

Článok 24

Podmienky, za ktorých sa pomoc poskytuje

Železničné podniky, manažéri staníc, predajcovia cestovných lístkov a prevádzkovatelia zázazdov spolupracujú pri poskytovaní pomoci osobám so zdravotným postihnutím alebo osobám so zníženou pohyblivosťou [...] **ustanovenej v článkoch 20 a 22** v súlade s týmito podmienkami:

- a) pomoc sa poskytuje pod podmienkou, že **cestujúci alebo jeho zástupca** železničnému podniku, manažérovi stanice, predajcovi cestovných lístkov alebo prevádzkovateľovi zázazdu, u ktorého bol zakúpený prepravný doklad, **či prípadne na jednotnom kontaktnom mieste uvedenom v písmene f) oznámi** potrebu takejto pomoci najmenej 48 hodín pred tým, ako je potrebná. **Tieto oznámenia sa postúpia všetkým ostatným železničným podnikom a manažérom staníc, ktorých sa cesta danej osoby týka.** Ak prepravný doklad alebo časový cestovný lístok umožňuje uskutočniť viaceré cesty, postačuje jedno oznámenie za predpokladu, že sa poskytnú primerané informácie o časovom harmonograme následných ciest, **a to v každom prípade najmenej 48 hodín pre tým, ako je pomoc potrebná prvýkrát.** Cestujúci alebo jeho zástupca **vynaložia všetko primerané úsilie na to, aby o zrušení takýchto následných ciest informovali aspoň 12 hodín vopred.** [...];
- b) železničné podniky, manažéri staníc, predajcovia cestovných lístkov a prevádzkovatelia zázazdu prijímú všetky opatrenia potrebné na prijímanie týchto oznámení. **V prípade, že predajcovia prepravných dokladov takéto oznámenia nie sú schopní spracovať, uvedú alternatívne predajné miesta alebo prostriedky na vykonanie oznámenia;**
- c) ak sa oznámenie v súlade s písmenom a) neurobilo, vynaložia železničné podniky a manažéri staníc všetko primerané úsilie na poskytnutie pomoci osobe so zdravotným postihnutím alebo osobe so zníženou pohyblivosťou tak, aby mohla cestovať;

- d) [...] manažér stanice alebo iná oprávnená osoba určí [...]miesta, na ktorých môžu osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou oznámiť svoj príchod na železničnú stanicu a[...] požiadať o pomoc;
- e) pomoc sa poskytuje pod podmienkou, že sa osoba so zdravotným postihnutím alebo osoba so zníženou pohyblivosťou dostaví na určené miesto v čase, ktorý vopred stanovil železničný podnik alebo manažér stanice, ktorí takúto pomoc poskytujú. Určený čas nesmie presahovať 60 minút pred uverejneným časom odchodu alebo požadovaným časom zaregistrovania všetkých cestujúcich. Ak nebol stanovený čas, do ktorého sa má osoba so zdravotným postihnutím alebo osoba so zníženou pohyblivosťou dostaviť, táto osoba sa dostaví na určené miesto najneskôr 30 minút pred uverejneným časom odchodu alebo požadovaným časom zaregistrovania všetkých cestujúcich.
- f) **Členské štáty môžu vyžadovať, aby manažéri staníc a železničné podniky na ich území spolupracovali pri zriaďovaní a prevádzke jednotných kontaktných miest pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou. Podmienky fungovania jednotných kontaktných miest sa stanovujú v pravidlách prístupu uvedených v článku 20 ods. 1. Tieto jednotné kontaktné miesta sú zodpovedné za:**
- i) **prijímanie žiadostí o pomoc na staniciach;**
 - ii) **oznamovanie jednotlivých žiadostí o pomoc manažérom staníc a železničným podnikom a**
 - iii) **poskytovanie informácií o prístupnosti.**

Článok 25

Náhrada mobilného vybavenia, [...] asistenčných zariadení a asistenčných psov

1. Ak železničné podniky a manažéri staníc spôsobia stratu alebo poškodenie [...] **mobilného vybavenia, ako napr.** invalidných vozíkov, **či** asistenčných zariadení, [...] **alebo spôsobia stratu alebo zranenie certifikovaných** asistenčných psov používaných osobami so zdravotným postihnutím a osobami so zníženou pohyblivosťou, sú za takúto stratu alebo poškodenie zodpovední a sú povinní ich nahradiť.
2. Výška náhrady uvedenej v odseku 1 sa rovná nákladom na výmenu alebo opravu **mobilného** vybavenia alebo **asistenčných** zariadení, ktoré sa stratili alebo poškodili. **V prípade asistenčných psov sa náhrada uvedená v odseku 1 rovná nákladom na výmenu alebo liečbu zranenia.**
3. **Ak sa uplatňuje odsek 1,** železničné podniky a manažéri staníc [...] vynaložia **všetko** primerané úsilie [...], aby urýchlene poskytli **bezodkladne potrebnú** dočasnú náhradu za [...] **mobilné** vybavenie alebo asistenčné zariadenia[...]. Dotknutej osobe so zdravotným postihnutím alebo zníženou pohyblivosťou sa povolí ponechanie **tohto** dočasného náhradného vybavenia alebo zariadenia, kým sa nevyplatí náhrada uvedená v odsekoch 1 a 2.

Článok 26

Školenie personálu

Železničné podniky a manažéri staníc:

- a) zabezpečia, aby všetok personál[...], ktorý **pri vykonávaní svojich bežných povinností** poskytuje priamu pomoc osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou, vedel, ako uspokojiť potreby osôb so zdravotným postihnutím alebo osôb so zníženou pohyblivosťou vrátane osôb s mentálnym či duševným postihnutím;
- b) poskytujú všetkému personálu, ktorý pracuje na stanici a vo **vlakoch** a prichádza do priameho styku s cestujúcou verejnosťou, školenia a **pravidelné aktualizčné kurzy** na zvyšovanie povedomia o potrebách osôb so zdravotným postihnutím a **osôb so zníženou pohyblivosťou.**

[...]

[...]

Kapitola VI

Bezpečnosť, sťažnosti a kvalita služieb

Článok 27

Osobná bezpečnosť cestujúcich

Železničné podniky, manažéri infraštruktúry a manažéri staníc po dohode s orgánmi verejnej moci prijímú primerané opatrenia v rámci svojich právomocí a prispôsobia ich bezpečnostnej úrovni stanovenej orgánmi verejnej moci, aby zabezpečili osobnú bezpečnosť cestujúcich na železničných staniciach a vo vlakoch a riadili riziká. Spolupracujú a vymieňajú si informácie o osvedčených postupoch pri predchádzaní činom, ktoré by mohli narušiť úroveň bezpečnosti.

Článok 28

Sťažnosti

1. Každý železničný podnik [...] a manažér stanice [...] na staniciach, ktoré denne odbavia na základe ročného priemeru viac ako 10 000 cestujúcich, zavedie vo svojej príslušnej oblasti zodpovednosti mechanizmus riešenia sťažností, ktoré sa týkajú práv a povinností podľa tohto nariadenia¹¹. Oboznámi cestujúcich so svojimi kontaktnými údajmi a pracovným(-ými) jazykom(-mi). **Tento mechanizmus sa neuplatňuje na kapitolu III¹².**

¹¹ **Doplniť nové odôvodnenie:** Železničné podniky a manažéri stanice by v záujme efektívneho riešenia sťažností mali mať právo zriadiť spoločné služby zákazníkom a mechanizmy riešenia sťažností.

¹² **Doplniť nové odôvodnenie:** Ustanovenia tohto nariadenia nemajú vplyv na právo cestujúcich podať sťažnosť vnútroštátnemu orgánu alebo sa domáhať právneho prostriedku nápravy v súlade s vnútroštátnymi postupmi.

2. Cestujúci môžu v **rámci mechanizmu uvedeného v odseku 1** podať sťažnosť ktorémukoľvek železničnému podniku [...] **alebo** [...] manažérovi stanice [...] v **závislosti od ich príslušnej oblasti zodpovednosti**. Sťažnosť sa musí predložiť do [...] **troch** mesiacov od incidentu, ktorého sa týka. Do jedného mesiaca od prijatia sťažnosti adresát buď odpovie s uvedením dôvodov alebo v odôvodnených prípadoch informuje cestujúceho, že [...] **odpoveď dostane najneskôr** [...] tri mesiace od dátumu prijatia sťažnosti. Železničné podniky [...] a manažéri staníc [...] uchovávajú údaje potrebné na vyhodnotenie sťažnosti **po dobu trvania postupu riešenia sťažnosti – vrátane postupov riešenia sťažností uvedených v článkoch 33 a 34** – a na požiadanie **ich** sprístupnia vnútroštátnym orgánom presadzovania.
3. Podrobné informácie o postupoch riešenia sťažností sa sprístupnia **verejnosti vrátane** osôb so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou.
4. Železničný podnik uverejní v [...] správe uvedenej v článku 29 počet a typy prijatých sťažností, spracovaných sťažností, dĺžku ich vybavovania a prípadné prijaté nápravné opatrenia.

Článok 29

Normy kvality služieb

1. Železničné podniky [...] ustanovia normy kvality služieb a zavedú systém riadenia kvality, aby udržali kvalitu služieb. Normy kvality služieb sa vzťahujú aspoň na položky uvedené v prílohe III.
2. Železničné podniky [...] monitorujú svoju vlastnú činnosť z hľadiska noriem kvality služieb. Železničné podniky [...] [...] uverejnia na **svojom webovom sídle** správu o činnosti z hľadiska kvality služieb, a **to najneskôr do 30. júna [Ú. v.: doplniť rok nadobudnutia účinnosti + 2 roky] a potom každé dva roky**. Tieto správy sa okrem toho [...] uverejnia na webovom sídle Železničnej agentúry Európskej únie.
3. **Manažéri staníc stanovia normy kvality služieb na základe príslušných položiek uvedených v prílohe III. Monitorujú svoju činnosť podľa týchto noriem a na požiadanie poskytujú prístup k informáciám o svojej činnosti vnútroštátnym verejným orgánom.**

Kapitola VII

Informovanie a presadzovanie

Článok 30

Informovanie cestujúcich o ich právach

1. Železničné podniky, prednostovia staníc, predajcovia prepravných dokladov a cestovné kancelárie informujú cestujúcich pri predaji železničných prepravných dokladov o ich právach a povinnostiach podľa tohto nariadenia. Na splnenie tejto informačnej požiadavky môžu použiť zhrnutie ustanovení tohto nariadenia, ktoré Komisiou pripraví vo všetkých úradných jazykoch Únie a poskytnú im. Okrem toho uvedú na prepravnom doklade poučenie, buď v tlačenej alebo elektronickej forme či akokoľvek inak, avšak vrátane formátov prístupných pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici (EÚ) 2019/882 a v **nariadení Komisie (EÚ) č. 1300/2014**. V poučení sa musí uvádzať, kde možno dané informácie získať v prípade odrieknutia spoja, zmeškaného prípoja alebo dlhého meškania. **Ak nie je možné poskytnúť toto oznámenie na prepravnom doklade, informujú cestujúceho iným spôsobom.**
2. Železničné podniky a manažéri staníc informujú cestujúcich na stanici a vo vlaku primeraným spôsobom, a to aj v prístupných formátoch v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v smernici (EÚ) 2019/882 a v **nariadení Komisie (EÚ) č. 1300/2014**, o ich právach a povinnostiach vyplývajúcich z tohto nariadenia, ako aj o kontaktných údajoch orgánu(-ov) určeného(-ých) členskými štátmi podľa článku 31.

Článok 31

Určenie vnútroštátnych orgánov presadzovania

Každý členský štát určí orgán alebo orgány zodpovedné za kontrolu presadzovania tohto nariadenia. Každý orgán prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržiavania práv cestujúcich.

Každý orgán je nezávislý z hľadiska svojej organizácie, rozhodovania v oblasti financovania, právnej štruktúry a rozhodovania od akéhokoľvek manažéra infraštruktúry, spoplatňovacieho orgánu, pridel'ovacieho orgánu alebo železničného podniku.

Členské štáty poskytnú Komisii informácie o orgáne alebo orgánoch, ktoré určili v súlade s týmto článkom, a o jeho alebo ich právomociach.

Povinnosti presadzovania podľa tejto kapitoly týkajúce sa železničných podnikov, manažérov staníc a manažérov infraštruktúry sa nevzťahujú na Cyprus a Maltu, pokiaľ na ich území nebude vybudovaný železničný systém.

Článok 32

Úlohy v rámci presadzovania

1. Vnútroštátne orgány presadzovania dôsledne monitorujú dodržiavanie tohto nariadenia, **ako aj nariadení Komisie č. 454/2011 a č. 1300/2014 v rozsahu, v akom sa uvádzajú v tomto nariadení**, a prijímajú opatrenia potrebné na zaistenie dodržiavania práv cestujúcich. Na tento účel poskytnú železničné podniky, manažéri staníc a manažéri infraštruktúry daným orgánom na požiadanie relevantné dokumenty a informácie. Pri výkone svojich funkcií tieto orgány zohľadnia informácie, ktoré im predložil orgán určený v zmysle článku 33 na riešenie sťažností, pokiaľ ide o iný orgán. O presadzovacích opatreniach môžu rozhodnúť aj na základe individuálnych sťažností postúpených od takéhoto orgánu.
2. Vnútroštátne orgány presadzovania [...] uverejňujú **každé dva roky** štatistiky o svojej činnosti vrátane uložených sankcií, a to najneskôr ku koncu [...] **júna** nasledujúceho kalendárneho roka.
3. Železničné podniky poskytnú svoje kontaktné údaje vnútroštátnemu orgánu/orgánom presadzovania v členských štátoch, kde pôsobia.

Riešenie sťažností vnútroštátnymi orgánmi presadzovania alebo inými určenými orgánmi

1. Bez toho, aby boli dotknuté práva spotrebiteľov na alternatívnu nápravu v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ¹³, po neúspešnej sťažnosti príslušnému železničnému podniku [...] alebo manažérovi stanice [...] podľa článku 28 sa cestujúci môže sťažovať orgánu [...] **uvedenému v odseku 2, a to v lehote 3 mesiacov odvtedy, čo mu bolo doručené zamietnutie pôvodnej sťažnosti. Ak v lehote 3 mesiacov od podania pôvodnej sťažnosti nie je doručená žiadna odpoveď, cestujúci má právo podať sťažnosť orgánu uvedenému v odseku 2.** [...] **Daný orgán v prípade potreby** [...] informuje sťažovateľa o jeho práve sťažovať sa orgánom alternatívneho riešenia sporov a žiadať individuálnu nápravu.
2. Sťažnosti na údajné porušenie tohto nariadenia môže každý cestujúci podať **bud'** vnútroštátnemu orgánu presadzovania, alebo akémukoľvek inému orgánu určenému členským štátom na tento účel.
3. Tento orgán potvrdí prijatie sťažnosti do dvoch týždňov od jej prijatia. Postup riešenia sťažností smie trvať najviac tri mesiace od **dátumu otvorenia spisu sťažnosti**. V zložitých prípadoch môže daný orgán [...] toto obdobie predĺžiť na šesť mesiacov. V takom prípade informuje cestujúceho o dôvodoch tohto predĺženia, ako aj o očakávanom čase potrebnom na uzavretie prípadu. Dlhšie ako šesť mesiacov smú trvať len prípady zahŕňajúce súdne konania. Ak je daný orgán zároveň orgánom alternatívneho riešenia sporov v zmysle smernice 2013/11/EÚ, prednosť majú časové lehoty stanovené v uvedenej smernici.

Postup riešenia sťažností musí byť prístupný osobám so zdravotným postihnutím a osobám so zníženou pohyblivosťou.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 14).

4. Sťažnosti cestujúcich na incidenty zahŕňajúce určitý železničný podnik rieši [...] orgán **uvedený v odseku 2** toho členského štátu, ktorý danému podniku udelil licenciu.
5. Ak sa sťažnosť týka údajného porušenia pravidiel manažérmi stanice alebo infraštruktúry, **sťažnosť rieši orgán uvedený v odseku 2** [...] toho členského štátu, na území ktorého k incidentu došlo.
6. V rámci spolupráce podľa článku 34 sa môžu [...] **dané** orgány odchýliť od odsekov 4 a 5, ak je to najmä vzhľadom na jazyk alebo miesto pobytu odôvodnené v záujme cestujúceho.

Článok 34

Výmena informácií a cezhraničná spolupráca vnútroštátnych orgánov presadzovania

1. Ak sú v zmysle článkov 31 a 33 určené odlišné orgány, vytvoria sa oznamovacie mechanizmy na zaistenie vzájomnej výmeny informácií medzi nimi v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, a to s cieľom pomôcť vnútroštátnemu orgánu presadzovania pri výkone jeho úloh dohľadu a presadzovania, ako aj na to, aby orgán riešenia sťažností určený podľa článku 33 mohol získať informácie potrebné na preskúmanie jednotlivých sťažností.
2. Vnútroštátne orgány presadzovania si vymieňajú informácie o práci a zásadách a postupoch pri prijímaní rozhodnutí na účely koordinácie. Komisia ich pri tejto úlohe podporuje.

3. [...]V zložitých prípadoch, napríklad zahŕňajúcich viacero sťažností alebo viacero prevádzkovateľov, cezhraničné cesty alebo nehody na území iného členského štátu, než je ten, ktorý udelil danému podniku licenciu, najmä ak nie je jasná príslušnosť vnútroštátnych orgánov presadzovania, alebo v prípadoch, ak by to uľahčilo či urýchlilo riešenie sťažnosti, musia vnútroštátne orgány presadzovania spolupracovať s cieľom určiť „vedúci“ orgán, ktorý voči cestujúcim prevezme úlohu jednotného kontaktného miesta. Všetky zapojené vnútroštátne orgány presadzovania musia spolupracovať s cieľom uľahčiť vybavenie sťažnosti (vrátane zdieľania informácií, pomoci s prekladmi dokumentov a poskytovania informácií o okolnostiach incidentov). Cestujúci musia byť informovaní o tom, ktorý je „vedúci“ orgán.

Kapitola VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 35

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá o sankciách uplatniteľných pri porušení tohto nariadenia a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto pravidlá a opatrenia Komisii a bezodkladne ju informujú o všetkých ich neskorších zmenách.
2. V rámci spolupráce uvedenej v článku 34 príslušný vnútroštátny orgán presadzovania na účely článku 33 ods. 4 alebo 5 na požiadanie vnútroštátneho orgánu presadzovania, ktorý sťažnosť rieši, vyšetrí porušenie tohto nariadenia zistené daným orgánom a podľa potreby uloží sankcie.

Článok 36

Delegovanie právomocí

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 37 s cieľom:

- i) upraviť výšku sumy uvedenej v článku 13 ods. 2 [...], aby sa zohľadnili zmeny **v harmonizovanom indexe spotrebiteľských cien v celej EÚ a s vylúčením energie a nespracovaných potravín, ako ho uverejňuje Komisia (Eurostat);**
- ii) meniť prílohu I [...], aby sa zohľadnili úpravy **Jednotných právnych predpisov pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich a batožiny (CIV) stanovených v dodatku A k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) [...].**

Článok 37

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty podľa článku 36 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]. Komisia najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia vypracuje vo vzťahu k delegovanej právomoci správu. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹⁴.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

¹⁴ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva, (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

6. Delegovaný akt prijatý podľa tohto článku nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 38

Správa

Komisia päť rokov po prijatí tohto nariadenia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní a výsledkoch tohto nariadenia.

Správa musí vychádzať z informácií, ktoré je potrebné poskytnúť v súlade s týmto nariadením. V prípade potreby môžu byť súčasťou správy vhodné návrhy.

Článok 39

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 1371/2007 sa zrušuje s **účinnosťou od [Ú. v.: doplniť dátum nadobudnutia účinnosti + 24 mesiacov]**.

Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe V.

Článok 40

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od [Ú. v.: doplniť dátum nadobudnutia účinnosti + 24 mesiacov].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament *Za Radu*

predseda *predseda*

PRÍLOHA I

**Výňatok z Jednotných právnych predpisov pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej
preprave cestujúcich a batožín (CIV)**

Dodatok A

**k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) z 9. mája 1980 zmenenému
Protokolom o zmene Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave z 3. júna 1999**

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely týchto jednotných právnych predpisov

- a) „dopravca“ je zmluvný dopravca, s ktorým cestujúci uzavrel prepravnú zmluvu podľa týchto jednotných právnych predpisov, alebo nadväzujúci dopravca, ktorý je zodpovedný na základe tejto zmluvy;
- b) „vykonávajúci dopravca“ je dopravca, ktorý neuzavrel prepravnú zmluvu s cestujúcim, ale ktorého dopravca uvedený v písmene a) poveril vykonaním celej železničnej prepravy alebo jej časti;
- c) „všeobecné prepravné podmienky“ sú platné právne záväzné podmienky dopravcu vo forme všeobecných obchodných podmienok alebo taríf v každom členskom štáte, ktoré sa uzavretím prepravnej zmluvy stali ich súčasťou;
- d) „vozidlo“ je motorové vozidlo alebo prívies, ktoré sa prepravujú pri preprave osôb;

HLAVA II

UZATVÁRANIE A VYKONÁVANIE PREPRAVNEJ ZMLUVY

Článok 6

Prepravná zmluva

1. Dopravca je na základe prepravnej zmluvy povinný prepraviť cestujúceho, prípadne batožinu a vozidlá, na miesto určenia a vydať batožinu a vozidlá na mieste určenia.
2. Prepravná zmluva musí byť potvrdená jedným alebo viacerými prepravnými dokladmi vydanými cestujúcemu. Bez toho, aby bol dotknutý článok 9, však chýbajúcim prepravným dokladom, chybami v ňom alebo jeho stratou nie je dotknutý obsah ani platnosť zmluvy, na ktorú sa naďalej vzťahujú tieto jednotné právne predpisy.
3. Pokiaľ sa nepreukáže opak, prepravné doklady sa považujú za dôkaz uzatvorenia a obsahu prepravnej zmluvy.

Článok 7

Prepravný doklad

1. Všeobecné prepravné podmienky stanovujú formu a obsah prepravných dokladov, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa majú pri ich tlači a vyplňovaní používať.
2. Na prepravnom doklade musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie uzavretia a obsahu prepravnej zmluvy a údaj, ktorý cestujúcemu umožňuje uplatniť jeho práva vyplývajúce z tejto zmluvy.
3. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.
4. Prepravný doklad je prenosný vtedy, ak nie je vystavený na meno a ak sa cesta ešte nezačala.
5. Prepravný doklad môže pozostávať z elektronickej registrácie údajov, ktorú je možné previesť do čitateľných písaných symbolov. Postupy záznamu a spracovania údajov musia byť funkčne rovnocenné, najmä z hľadiska dôkaznej hodnoty takto vytvoreného prepravného dokladu.

Článok 8

Úhrada a vrátenie cestovného

1. Ak medzi cestujúcim a dopravcom nebolo dohodnuté inak, cestovné sa platí vopred.
2. Podmienky, za ktorých sa cestovné vracia, stanovujú všeobecné prepravné podmienky.

Článok 9

Právo na prepravu. Vylúčenie z prepravy

1. Cestujúci je povinný mať od začiatku cesty platný prepravný doklad a predložiť ho na kontrolu prepravných dokladov. Všeobecné prepravné podmienky môžu stanoviť:
 - a) že cestujúci, ktorý sa nepreukáže platným prepravným dokladom, je povinný zaplatiť okrem cestovného aj prirážku;
 - b) že cestujúci, ktorý odmietne ihneď zaplatiť cestovné alebo prirážku, môže byť vylúčený z prepravy;
 - c) či a za akých podmienok možno prirážku vrátiť.
2. Všeobecné prepravné podmienky môžu stanoviť, že cestujúci, ktorí:
 - a) ohrozujú bezpečnosť a prevádzkový poriadok alebo bezpečnosť spolucestujúcich;
 - b) neprijateľným spôsobom obťažujú spolucestujúcich,

sa vylúčia z prepravy alebo z nej môžu byť vylúčení počas cesty a že tieto osoby nemajú nárok na náhradu zaplateného cestovného a dovozného za prepravu cestovnej batožiny.

Článok 10

Dodržiavanie administratívnych právnych predpisov

Cestujúci je povinný dodržiavať colné predpisy alebo iné predpisy správnych orgánov.

Článok 11

Odrieknutie spoja a meškanie vlaku. Zmeškanie prípoja

Dopravca je povinný v prípade odrieknutia spoja alebo zmeškania prípoja potvrdiť túto skutočnosť na prepravnom doklade.

HLAVA III

PREPRAVA PRÍRUČNEJ BATOŽINY, ZVIERAT, CESTOVNEJ BATOŽINY A VOZIDIEL

Kapitola I Spoločné ustanovenia

Článok 12

Povolené predmety a zvieratá

1. Cestujúci je oprávnený brať so sebou ľahko prenosné predmety (príručnú batožinu) a živé zvieratá v súlade so všeobecnými prepravnými podmienkami. Cestujúci môže okrem toho brať so sebou neskladné predmety podľa osobitných ustanovení všeobecných prepravných podmienok. Predmety a zvieratá, ktoré by mohli byť ostatným cestujúcim na ťarchu alebo ktoré by mohli spôsobiť škodu, nie je dovolené brať ako príručnú batožinu.
2. Cestujúci môže podať predmety a zvieratá ako cestovnú batožinu podľa všeobecných prepravných podmienok.
3. Dopravca môže v rámci prepravy cestujúcich povoliť prepravu vozidiel v súlade s osobitnými ustanoveniami všeobecných prepravných podmienok.
4. Preprava nebezpečného tovaru v príručnej batožine, cestovnej batožine a vo vozidlách alebo na nich, ktoré sú podľa tejto hlavy prepravované po železnici, musí byť v súlade s Poriadkom pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID).

Článok 13

Preskúmanie

1. Ak sa možno oprávnene domnievať, že nie sú dodržané prepravné podmienky, dopravca je oprávnený preskúmať, či prepravované predmety (príručná batožina, cestovná batožina, vozidlá vrátane nákladu) a zvieratá spĺňajú prepravné podmienky, ak to nezakazujú zákony alebo iné predpisy štátu, v ktorom sa má preskúmanie vykonať. Cestujúci musí byť pozvaný k účasti na preskúmaní. Ak sa nedostaví alebo ak ho nemožno kontaktovať, musí dopravca prizvať dvoch nezávislých svedkov.
2. Ak sa zistí, že neboli dodržané prepravné podmienky, dopravca môže požadovať od cestujúceho zaplatenie nákladov na preskúmanie.

Článok 14

Dodržiavanie administratívnych právnych predpisov

Cestujúci je povinný dodržiavať colné predpisy alebo iné predpisy správnych orgánov, keď má počas prepravy so sebou predmety (príručná batožina, cestovná batožina, vozidlá vrátane nákladu) a zvieratá. Musí byť prítomný pri prehliadke týchto predmetov, ak zákony a predpisy jednotlivých štátov neustanovujú inak.

Kapitola II

Príručná batožina a zvieratá

Článok 15

Dohľad

Cestujúci je povinný dohliadať na príručnú batožinu a zvieratá, ktoré berie so sebou.

Kapitola III

Cestovná batožina

Článok 16

Podanie cestovnej batožiny

1. Zmluvné povinnosti pri preprave cestovnej batožiny sa musia uviesť na batožinovom lístku, ktorý sa vydá cestujúcemu.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 22, chýbajúcim batožinovým lístkom, chybami v ňom alebo jeho stratou nie je dotknutá existencia ani platnosť zmlúv o preprave cestovnej batožiny, na ktoré sa naďalej vzťahujú tieto jednotné právne predpisy.
3. Batožinový lístok slúži ako doklad o podaní batožiny a o podmienkach jej prepravy do preukázania opaku.
4. Pokiaľ sa nepreukáže opak, predpokladá sa, že cestovná batožina bola pri prevzatí dopravcom navonok v dobrom stave a že počet a hmotnosť jednotlivých kusov batožiny súhlasí s údajmi uvedenými na batožinovom lístku.

Článok 17

Batožinový lístok

1. Všeobecné prepravné podmienky stanovujú formu a obsah batožinového lístka, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa majú používať pri jeho tlači a vyplňovaní. Primerane platí článok 7 ods. 5.
2. Na batožinovom lístku musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie zmluvnej povinnosti pri preprave cestovnej batožiny, ktorý umožní cestujúcemu uplatniť jeho práva vyplývajúce z prepravnej zmluvy.
3. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.

Článok 18

Registrácia a preprava

1. Pokiaľ všeobecné prepravné podmienky nestanovujú inak, batožina sa prevezme na prepravu len po predložení prepravného dokladu, ktorý je platný aspoň do miesta určenia batožiny. Inak podanie batožiny prebieha podľa predpisov platných v mieste jej podania.
2. Ak všeobecné prepravné podmienky dovoľujú príjem batožiny bez predloženia prepravného dokladu, platia pre odosielateľa batožiny primerane ustanovenia týchto jednotných právnych predpisov o právach a povinnostiach cestujúceho, týkajúce sa cestovnej batožiny.

3. Dopravca môže prepraviť cestovnú batožinu iným vlakom alebo iným dopravným prostriedkom a inou trasou, než ktoré sa použijú na prepravu cestujúceho.

Článok 19

Úhrada dovozného za cestovnú batožinu

Ak medzi cestujúcim a dopravcom nebolo dohodnuté inak, dovozný za cestovnú batožinu sa platí pri podaní.

Článok 20

Označenie cestovnej batožiny

Cestujúci je povinný označiť na každom kuse cestovnej batožiny na dobre viditeľnom mieste trvanlivo a zreteľne:

- a) svoje meno a adresu;
- b) miesto určenia.

Článok 21

Právo nakladať s cestovnou batožinou

- 1. Cestujúci môže požiadať o vrátenie batožiny v mieste jej podania po vrátení batožinového lístka, a ak to vyžadujú všeobecné prepravné podmienky po predložení prepravného dokladu, ak to povoľujú okolnosti a ak to neodporuje colným predpisom alebo predpisom iných správnych orgánov.
- 2. Všeobecné prepravné podmienky môžu obsahovať iné ustanovenia týkajúce sa práva nakladať s cestovnou batožinou, najmä zmeny miesta určenia a prípadné s tým súvisiace finančné dôsledky pre cestujúceho.

Článok 22

Vydanie

1. Cestovná batožina sa vydá po vrátení batožinového lístka a po zaplatení prípadných výdavkov viaznucich na zásielke.

Dopravca je oprávnený, nie však povinný, presvedčiť sa o tom, či je držiteľ batožinového lístka oprávnený batožinu prevziať.

2. Za vydanie batožiny držiteľovi batožinového lístka sa tiež považuje, ak v súlade s predpismi platnými v mieste určenia:

- a) bola batožina odovzdaná colnému orgánu alebo orgánu daňovej správy do ich výpravných miest alebo skladísk, ak tieto nie sú pod dohľadom dopravcu;
- b) boli živé zvieratá odovzdané na opatrovanie tretej osobe.

3. Držiteľ batožinového lístka je oprávnený žiadať vydanie batožiny v mieste určenia, len čo uplynul dohodnutý čas, prípadne čas potrebný na vybavenie colnými alebo inými správnymi orgánmi.

4. Ak batožinový lístok nebol vrátený, dopravca je povinný vydať batožinu iba tomu, kto svoje oprávnenie preukáže; pri nedostatočnom preukázaní môže dopravca požadovať zloženie zábezpeky.

5. Batožina sa vydá v mieste určenia uvedenom pri jej podaní.

6. Držiteľ batožinového lístka, ktorému sa batožina nevydá, môže požadovať, aby mu bol na batožinovom lístku potvrdený deň a hodina, kedy podľa odseku 3 žiadal o vydanie batožiny.

7. Ak na žiadosť oprávnenej osoby dopravca v jej prítomnosti nepreskúma cestovnú batožinu, aby overil jeho tvrdenie o škode, môže oprávnená osoba odmietnuť batožinu prevziať.

8. Inak sa vydanie batožiny spravuje predpismi platnými v mieste určenia.

Kapitola IV

Vozidlá

Článok 23

Prepravné podmienky

Osobitné ustanovenia o preprave vozidiel vo všeobecných prepravných podmienkach stanovia hlavne podmienky pre príjem vozidiel na prepravu, odbavenie, naloženie a prepravu, vyloženie a vydanie, ako aj povinnosti cestujúceho.

Článok 24

Prepravný doklad vozidla

1. Zmluvné povinnosti pri preprave vozidiel sa uvedú v prepravnom doklade vozidla, ktorý sa vydá cestujúcemu. Prepravný doklad vozidla môže byť súčasťou prepravného dokladu cestujúceho.
2. Osobitné ustanovenia o preprave vozidiel vo všeobecných prepravných podmienkach stanovia formu a obsah prepravného dokladu vozidla a jazyk a písmo, ktoré sa majú pri tlači a vyplňovaní použiť. Primerane platí článok 7 ods. 5.
3. Na prepravnom doklade vozidla musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie zmluvných povinností súvisiacich s prepravou vozidiel a údaj, ktorý umožní cestujúcemu uplatniť jeho práva vyplývajúce z prepravnej zmluvy.

4. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu vozidla musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.

Článok 25

Uplatniteľné právo

S výhradou ustanovení tejto kapitoly platia pre vozidlá ustanovenia kapitoly III o preprave batožiny.

HLAVA IV
ZODPOVEDNOSŤ DOPRAVCU

Kapitola I
Zodpovednosť pri usmrtení a zranení cestujúcich

Článok 26

Základ zodpovednosti

1. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikne tým, že dôjde k usmrteniu alebo zraneniu cestujúceho alebo k inému poškodeniu jeho telesného alebo duševného zdravia v dôsledku úrazu v súvislosti so železničnou prevádzkou počas pobytu cestujúceho v železničných vozňoch alebo pri nastupovaní a vystupovaní, a to nezávisle od toho, ktorá železničná infraštruktúra sa využíva.
2. Dopravca je od tejto zodpovednosti oslobodený, ak:
 - a) úraz spôsobili okolnosti, ktoré nemajú pôvod v železničnej prevádzke a ktorým dopravca nemohol napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a ich následky odvrátiť;
 - b) k úrazu došlo v dôsledku zavinenia cestujúceho;
 - c) úraz spôsobilo správanie tretej osoby a dopravca nemohol tomuto správaniu napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a jeho následky odvrátiť; iný podnik, ktorý používa tú istú železničnú infraštruktúru, sa nepovažuje za tretiu osobu; tým nie sú dotknuté práva na postih.
3. Ak úraz spôsobilo správanie tretej osoby a ak napriek tomu dopravca nie je celkom zbavený zodpovednosti podľa odseku 2 písm. c), plne zodpovedá s obmedzeniami podľa týchto jednotných právnych predpisov bez ohľadu na prípadné právo dopravcu na postih voči tretej osobe.

4. Prípadná zodpovednosť dopravcu v prípadoch, ktoré nie sú stanovené v odseku 1, nie je dotknutá týmito jednotnými právnymi predpismi.
5. Ak sa preprava, ktorá je predmetom jednej prepravnej zmluvy, vykonáva po sebe nasledujúcimi dopravcami, zodpovedá pri usmrtení a zranení cestujúceho ten dopravca, ktorý mal podľa prepravnej zmluvy vykonávať prepravný výkon, pri ktorom došlo k nehode. Ak prepravný výkon, pri ktorom došlo k nehode, nevykonal dopravca podľa prepravnej zmluvy, ale vykonávajúci dopravca, zodpovedajú podľa týchto jednotných právnych predpisov obaja spoločne a nerozdielne.

Článok 27

Náhrada ujmy pri usmrtení

1. Pri usmrtení cestujúceho náhrada ujmy zahŕňa:
 - a) potrebné výdavky vyvolané úmrtím cestujúceho, najmä výdavky na prevoz a pohreb;
 - b) ak smrť nenastala bezprostredne, náhradu škody podľa článku 28.
2. Ak smrťou cestujúceho stratili svojho živiteľa osoby, ktoré bol cestujúci podľa zákona povinný alebo by bol v budúcnosti povinný vyživovať, musí sa aj táto ujma nahradiť. Nároky na náhradu ujmy osôb, ktorým cestujúci poskytoval výživu bez zákonnej povinnosti, sa spravujú vnútroštátnym právom.

Článok 28

Náhrada škody pri zranení

Pri zranení alebo inom poškodení telesného alebo duševného zdravia cestujúceho náhrada škody zahŕňa:

- a) potrebné výdavky, najmä liečebné a ošetrovacie výdavky a výdavky na dopravu;
- b) majetkovú ujmu, ktorú cestujúci utrpí úplnou alebo čiastočnou práceneschopnosťou alebo zvýšením svojich potrieb.

Článok 29

Náhrada iných škôd na zdraví osôb

To, či a do akej miery je dopravca povinný poskytnúť náhradu za iné škody na zdraví spôsobené osobám ako tie, ktoré sú uvedené v článkoch 27 a 28, sa určí podľa vnútroštátneho práva.

Článok 30

Forma a výška náhrady škody pri usmrtení a zranení

1. Náhrada škody uvedená v článku 27 ods. 2 a v článku 28 písm. b) sa poskytne vo forme jednorazového vyplatenia peňažnej sumy. Ak však vnútroštátne právo pripúšťa udelenie renty, poskytne sa náhrada škody týmto spôsobom, ak o to zranený cestujúci alebo osoby oprávnené podľa článku 27 ods. 2 požiadajú.
2. Výška náhrady škody, ktorá sa má poskytnúť podľa odseku 1, sa určí podľa vnútroštátneho práva. Pri uplatnení týchto jednotných právnych predpisov sa však určí pre každého cestujúceho najvyššia hranica 175 000 zúčtovacích jednotiek pre jednorazovo vyplatenú sumu alebo tejto sume zodpovedajúca ročná renta, pokiaľ vnútroštátne právo určuje najvyššiu hranicu v nižšej výmere.

Článok 31

Iné dopravné prostriedky

1. Ustanovenia o zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich sa s výhradou odseku 2 nepoužijú na škodu vzniknutú počas prepravy, ktorá sa podľa prepravnej zmluvy nevykonáva po železnici.
2. Ak sa však železničné vozne prepravujú na trajektovej lodi, na škodu, ktorú cestujúci utrpí následkom úrazu v súvislosti so železničným prevozom počas svojho pobytu v týchto vozňoch, pri nastupovaní do týchto vozňov alebo pri vystupovaní z týchto vozňov, sa uplatnia ustanovenia článku 26 ods. 1 a článku 33 ods. 1 o zodpovednosti za škodu pri usmrtení a zranení cestujúcich.
3. Ak je v dôsledku výnimočných okolností preprava po železnici dočasne prerušená a cestujúci sú prepravovaní iným dopravným prostriedkom, dopravca je zodpovedný podľa ustanovení týchto jednotných právnych predpisov.

Kapitola II

Zodpovednosť pri nedodržaní cestovného poriadku

Článok 32

Zodpovednosť pri odrieknutí, meškaní spoja a zmeškaní prípoja

1. Dopravca zodpovedá voči cestujúcemu za stratu alebo poškodenie, ktoré vznikli tým, že v ceste nemožno pokračovať v ten istý deň pre odrieknutie vlaku, meškanie spoja alebo zmeškanie prípoja, alebo ak za daných okolností nemožno pokračovanie v ceste v ten istý deň odôvodnene očakávať. Náhrada škody zahŕňa primerané výdavky, ktoré cestujúcemu vznikli v súvislosti s prenocovaním a podaním správy osobám, ktoré ho očakávali.
2. Dopravca je od tejto zodpovednosti oslobodený, ak odrieknutie, meškanie spoja alebo zmeškanie prípoja boli spôsobené niektorou z týchto príčin:
 - a) okolnosti, ktoré nesúvisia so železničnou prevádzkou, ktorým dopravca napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť;
 - b) zavinením cestujúceho alebo
 - c) správanie tretej osoby, ktorému dopravca nemohol napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a jeho následky nemohol odvrátiť; iný podnik, ktorý používa tú istú železničnú infraštruktúru, sa nepovažuje za tretiu osobu; tým nie sú dotknuté práva na postih.
3. Či a v akom rozsahu je dopravca povinný poskytnúť náhradu za iné škody ako tie, ktoré sú uvedené v odseku 1, sa určí podľa vnútroštátneho práva. Tým nie je dotknutý článok 44.

Kapitola III
Zodpovednosť za príručnú batožinu, zvieratá, cestovnú batožinu a vozidlá

ODDIEL 1
Príručná batožina a zvieratá

Článok 33
Zodpovednosť

1. V prípade úmrtia cestujúceho alebo jeho zranenia nesie dopravca zodpovednosť aj za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie vecí, ktoré mal cestujúci na sebe alebo so sebou ako príručnú batožinu; to platí aj pre zvieratá, ktoré cestujúci vezie so sebou. Primerane platí článok 26.
2. V ostatných prípadoch zodpovedá dopravca za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie vecí, príručnej batožiny alebo zvierat, na ktoré je povinný cestujúci dozerat' podľa článku 15, len ak boli spôsobené zavinením dopravcu. Ostatné články hlavy IV, s výnimkou článku 51, a hlavy VI sa na tento prípad nevzťahujú.

Článok 34
Obmedzenie náhrady škody pri strate alebo poškodení vecí

Ak je železničný podnik zodpovedný podľa článku 33 ods. 1, musí vyplatiť náhradu až do výšky 1 400 účtovných jednotiek na cestujúceho.

Článok 35
Vylúčenie zodpovednosti

Doprovca nezodpovedá cestujúcemu za škodu, ktorá vznikne tým, že cestujúci nedodrжал predpisy colných alebo iných správnych orgánov.

ODDIEL 2

Cestovná batožina

Článok 36

Základ zodpovednosti

1. Dopravca zodpovedá za škodu vzniknutú úplnou alebo čiastočnou stratou alebo poškodením cestovnej batožiny v čase od jej prijatia na prepravu až po jej vydanie a za škodu vzniknutú jej oneskoreným vydaním.
2. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak strata, poškodenie alebo oneskorené vydanie boli zavinené cestujúcim, jeho príkazom, ktorý nevyplýva zo zavinenia dopravcu, vadami samotnej cestovnej batožiny alebo okolnosťami, ktorým dopravca nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť.
3. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikli z osobitného nebezpečenstva spojeného s jednou alebo viacerými nasledujúcimi okolnosťami:
 - a) obal chýba alebo je nedostatočný;
 - b) osobitná povaha batožiny;
 - c) podanie predmetov, ktoré sú vylúčené z prepravy ako cestovná batožina.

Článok 37

Dôkazné bremeno

1. Podat' dôkaz o tom, že strata, poškodenie alebo oneskorené dodanie boli spôsobené niektorou z príčin uvedených v článku 36 ods. 2, je povinnosťou dopravcu.

2. Ak dopravca preukáže, že strata alebo poškodenie podľa okolností prípadu mohli vzniknúť z jedného alebo viacerých osobitných nebezpečenstiev uvedených v článku 36 ods. 3, platí domnienka, že škoda vznikla z tohto dôvodu. Oprávnená osoba má však právo dokázať, že strata alebo poškodenie neboli spôsobené úplne alebo výlučne niektorým z týchto nebezpečenstiev.

Článok 38

Nadväzujúci dopravcovia

Ak prepravu, ktorá je predmetom jednej prepravnej zmluvy, vykonávajú Nadväzujúci dopravcovia, pristupuje každý dopravca k prepravnej zmluve vo vzťahu k preprave batožiny alebo vozidiel podľa údajov batožinového lístka alebo prepravného dokladu vozidla tým, že preberie batožinu s batožinovým lístkom alebo vozidlo s prepravným dokladom vozidla, a preberá na seba záväzky, ktoré z toho vyplývajú. V takom prípade zodpovedá každý dopravca za vykonanie prepravy po celej trase až po vydanie batožiny.

Článok 39

Vykonávajúci dopravca

1. Ak dopravca poveril vykonaním celej prepravy alebo jej časti vykonávajúcemu dopravcu, zostáva dopravca bez ohľadu na to, či mal na to právo podľa prepravnej zmluvy, zodpovedný vo vzťahu k celkovej preprave.
2. Všetky ustanovenia týchto jednotných právnych predpisov o zodpovednosti dopravcu platia aj pre zodpovednosť vykonávajúcemu dopravcu za prepravu, ktorú vykonáva. Články 48 a 52 sa použijú, ak sa uplatnia nároky voči zamestnancom alebo iným osobám, ktorých službu vykonávajúci dopravca využíva pri vykonávaní prepravy.
3. Osobitná dohoda, podľa ktorej preberá dopravca záväzky, ktoré mu nevyplývajú z týchto jednotných právnych predpisov, alebo sa zriekne práv priznaných týmito jednotnými právnymi predpismi, je voči vykonávajúcemu dopravcovi účinná iba vtedy, ak s tým výslovne a písomne súhlasil. Bez ohľadu na to, či s tým vykonávajúci dopravca súhlasil, viažu sa povinnosti alebo vyhlásenia o zrieknutí sa práv vyplývajúce z takejto osobitnej dohody naďalej na dopravcu.

4. Ak a v rozsahu, v akom dopravca a vykonávajúci dopravca nesú zodpovednosť, zodpovedajú spoločne a nerozdielne.
5. Celková výška náhrady, ktorú má vyplatiť dopravca, vykonávajúci dopravca a jeho zamestnanci alebo iné osoby, ktorých služby sa využívajú pri vykonávaní prepravy, neprekročí obmedzenia stanovené v týchto jednotných právnych predpisoch.
6. Týmto článkom nie sú dotknuté práva dopravcu a vykonávajúceho dopravcu na vzájomný postih.

Článok 40

Domnienka o strate

1. Oprávnená osoba môže bez ďalšieho preukazovania považovať jednotlivý kus batožiny za stratený, ak nebol vydaný alebo ak nebol pripravený na vydanie do 14 dní odo dňa požiadania o jeho vydanie podľa článku 22 ods. 3.
2. Ak sa kus batožiny, ktorý bol považovaný za stratený, nájde do jedného roka po tom, ako sa žiadalo o jeho vydanie, dopravca je povinný o tom informovať oprávnenú osobu, ak je jej adresa známa alebo ak ju možno zistiť.
3. Oprávnená osoba môže do 30 dní po prijatí správy uvedenej v odseku 2 požiadať o vydanie batožiny. V tomto prípade je povinná zaplatiť výdavky za prepravu batožiny z miesta jej podania na miesto jej dodania a vrátiť prijatú náhradu škody, po prípadnom odpočítaní výdavkov, ktoré v nej boli zahrnuté. Zachová si však nároky na náhradu škody pre oneskorené vydanie podľa článku 43.
4. Ak sa nepožiada o vrátenie nájdeného kusu batožiny v lehote stanovenej v odseku 3 alebo ak sa kus batožiny našiel neskôr ako jeden rok od požiadania o jeho vydanie, dopravca s ním naloží podľa zákonov a predpisov platných v mieste, kde sa batožina nachádza.

Článok 41

Náhrada škody pri strate

1. Pri úplnej alebo čiastočnej strate cestovnej batožiny je dopravca povinný bez ďalšej náhrady škody zaplatiť:
 - a) ak je výška spôsobenej škody dokázaná, náhradu v tejto výške, ktorá však nesmie presiahnuť 80 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo 1 200 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny;
 - b) ak nie je výška spôsobenej škody dokázaná, paušálnu náhradu škody vo výške 20 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo vo výške 300 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny stanovujú všeobecné prepravné podmienky.

2. Dopravca je povinný okrem toho nahradiť dovozné za batožinu a iné sumy zaplatené v súvislosti s prepravou strateného kusu batožiny, ako aj už zaplatené clo a spotrebné dane.

Článok 42

Náhrada škody pri poškodení

1. Pri poškodení cestovnej batožiny je dopravca povinný bez ďalšej náhrady škody zaplatiť náhradu zodpovedajúcu zníženiu hodnoty batožiny.
2. Náhrada škody nesmie presiahnuť:
 - a) ak je poškodením znehodnotená celá batožina, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade úplnej straty;
 - b) ak je poškodením znehodnotená iba časť batožiny, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade straty znehodnotenej časti.

Článok 43

Náhrada škody pri oneskorení vydání

1. Pri oneskorení vydání cestovnej batožiny je dopravca povinný zaplatiť za každých začatých 24 hodín od požiadania o jej vydanie, najviac však za 14 dní:
 - a) ak oprávnená osoba preukáže, že oneskorením vydania vznikla škoda, náhradu vo výške škody až do sumy 0,80 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 14 zúčtovacích jednotiek za každý kus oneskorene vydanej batožiny;
 - b) ak oprávnená osoba nepreukáže, že oneskorením vydania vznikla škoda, paušálnu náhradu škody 0,14 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 2,80 zúčtovacej jednotky za každý kus oneskorene vydanej batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny stanovujú všeobecné prepravné podmienky.
2. Pri úplnej strate batožiny sa náhrada škody podľa odseku 1 neposkytuje súbežne s náhradou škody podľa článku 41.
3. Pri čiastočnej strate cestovnej batožiny sa vyplatí náhrada škody podľa odseku 1 za časť, ktorá sa nestratila.
4. Pri poškodení batožiny, ktoré nenastalo oneskorením vydania, sa poskytuje náhrada škody podľa odseku 1 prípadne spolu s náhradou škody podľa článku 42.
5. Náhrada škody podľa odseku 1 spolu s náhradou škody podľa článkov 41 a 42 nesmie v žiadnom prípade presiahnuť výšku náhrady škody pri úplnej strate batožiny.

ODDIEL 3

Vozidlá

Článok 44

Náhrada škody pri meškaní

1. Ak je vozidlo z dôvodov spôsobených dopravcom naložené neskoršie alebo oneskorene vydané a ak oprávnená osoba preukáže, že tým vznikla škoda, dopravca je povinný zaplatiť náhradu škody v sume neprekračujúcej výšku prepravného za vozidlo.
2. Ak sa oprávnená osoba pri oneskorenej nakládke z dôvodu na strane dopravcu vzdá vykonania prepravnej zmluvy, vráti sa jej prepravné. Ak preukáže, že týmto meškaním vznikla škoda, môže okrem toho žiadať náhradu vo výške neprekračujúcej prepravné za prepravu vozidla.

Článok 45

Náhrada škody pri strate

Pri úplnej alebo čiastočnej strate vozidla sa náhrada za preukázanú škodu oprávnenej osobe vypočíta podľa všeobecnej hodnoty vozidla. Táto náhrada nepresiahne 8 000 zúčtovacích jednotiek. Príves s nákladom alebo bez neho sa považuje za samostatné vozidlo.

Článok 46

Zodpovednosť za iné predmety

1. Za škodu na predmetoch ponechaných vo vozidle alebo na predmetoch nachádzajúcich sa v schránkach (napr. obaly na batožinu alebo boxy na lyže), ktoré sú pevne upevnené na vozidle, zodpovedá dopravca len vtedy, ak ju sám zaviniť. Celková náhrada škody nepresiahne 1 400 zúčtovacích jednotiek.

2. Za predmety upevnené na vozidlo zvonka vrátane schránok podľa odseku 1 zodpovedá dopravca len vtedy, ak sa preukáže, že škoda bola zavinená konaním alebo opomenutím dopravcu buď s úmyslom takúto škodu spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto škoda pravdepodobne vznikne.

Článok 47

Uplatniteľné právo

S výhradou ustanovení tohto oddielu sa na vozidlá vzťahujú ustanovenia oddielu 2 o zodpovednosti za batožinu.

Kapitola IV

Spoločné ustanovenia

Článok 48

Strata práva na obmedzenie zodpovednosti

Obmedzenia zodpovednosti určené týmito jednotnými právnymi predpismi a ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré obmedzujú náhradu škody pevnou sumou, sa neuplatnia, ak sa preukáže, že škoda bola spôsobená konaním alebo opomenutím dopravcu buď s úmyslom takúto škodu spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto škoda pravdepodobne vznikne.

Článok 49

Prepočet a úročenie

1. Ak sa pri výpočte náhrady škody musia prepočítavať sumy vyjadrené v cudzej mene, prepočítavajú sa podľa kurzu platného v deň a v mieste výplaty náhrady škody.

2. Oprávnená osoba si môže nárokovať úroky z náhrady škody vo výške päť percent ročne, a to odo dňa reklamácie podľa článku 55 alebo, ak nebola podaná reklamácia, odo dňa podania žaloby.
3. Z náhrady škody podľa článkov 27 a 28 však úroky plynú až odo dňa, v ktorom došlo k rozhodujúcim okolnostiam pre výpočet náhrady škody, ak je tento deň neskorší ako deň reklamácie alebo podania žaloby.
4. Pri batožine sa môžu nárokovať úroky len vtedy, ak náhrada škody prekročí 16 zúčtovacích jednotiek za každý batožinový lístok.
5. Ak pri batožine oprávnená osoba nepredloží dopravcovi doklady potrebné na konečné vybavenie reklamácie v primeranej lehote, ktorá sa jej poskytla, nepočítajú sa úroky od uplynutia tejto lehoty do doby predloženia týchto dokladov.

Článok 50

Zodpovednosť pri jadrovej udalosti

Dopravca je oslobodený od zodpovednosti podľa týchto jednotných právnych predpisov, ak škodu spôsobila jadrová udalosť a ak podľa vnútroštátnych zákonov a predpisov o zodpovednosti v oblasti jadrovej energie zodpovedá za túto škodu prevádzkovateľ jadrového zariadenia alebo iná osoba, ktorá ho zastupuje.

Článok 51

Osoby, za ktoré zodpovedá dopravca

Dopravca zodpovedá za svojich zamestnancov a za iné osoby, ktorých službu využíva pri vykonávaní prepravy, ak títo zamestnanci a iné osoby vykonávajú svoje povinnosti. Manažéri infraštruktúry, na ktorej sa uskutočňuje preprava, sa považujú za osoby, ktorých službu dopravca využíva pri vykonávaní prepravy.

Článok 52

Iné nároky

1. Vo všetkých prípadoch, na ktoré sa vzťahujú tieto jednotné právne predpisy, možno uplatniť voči dopravcovi nárok na náhradu škody, bez ohľadu na jeho právnu podstatu, len za predpokladov a v medziach stanovených v týchto jednotných právnych predpisoch.
2. To isté platí pre nároky voči zamestnancom a iným osobám, za ktoré zodpovedá dopravca podľa článku 51.

HLAVA V

ZODPOVEDNOSŤ CESTUJÚCEHO

Článok 53

Osobitné zásady zodpovednosti

Cestujúci zodpovedá dopravcovi za každú škodu:

- a) ktorá vznikne tým, že si nesplní povinnosti, ktoré preňho vyplývajú z
 - 1. článkov 10, 14 a 20;
 - 2. osobitných ustanovení všeobecných prepravných podmienok o preprave vozidiel alebo
 - 3. z Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID), alebo
 - b) ktorú zapríčinia predmety alebo zvieratá, ktoré si berie so sebou,
- ak nepreukáže, že škodu spôsobili okolnosti, ktorým napriek správaniu zodpovedného cestujúceho nemohol zabrániť a ktorých následky nemohol odvrátiť. Týmto ustanovením nie je dotknutá zodpovednosť dopravcu podľa článku 26 a článku 33 ods. 1.

HLAVA VI

UPLATŇOVANIE NÁROKOV

Článok 54

Zistenie čiastočnej straty alebo poškodenia

1. Ak dopravca zistí alebo ak sa domnieva, že došlo k čiastočnej strate alebo poškodeniu prepravovaného predmetu (batožiny, vozidla), ktorý je pod jeho ochranou, alebo ak to tvrdí oprávnená osoba, dopravca je povinný bezodkladne podľa možnosti v prítomnosti oprávnenej osoby spísať zápisnicu, v ktorej podľa povahy škody uvedie stav predmetu a pokiaľ je to možné tiež rozsah a príčinu škody, ako aj čas jej vzniku.
2. Odpis tejto zápisnice sa vydá bezplatne oprávnenej osobe.
3. Ak oprávnená osoba neuzná zistenia uvedené v zápisnici, môže požiadať, aby stav batožiny alebo vozidla, ako aj príčinu a rozsah škody zistil znalec určený stranami prepravnej zmluvy alebo súdom. Pre toto konanie platia zákony a predpisy štátu, v ktorom sa zistenie robí.

Článok 55

Reklamácie

1. Reklamácie, ktoré sa týkajú zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich, je potrebné podať písomne dopravcovi, voči ktorému možno uplatňovať nároky súdnou cestou. V prípade prepravy, ktorá bola predmetom jednej zmluvy a bola uskutočnená po sebe nasledujúcimi dopravcami, možno podať reklamáciu u prvého alebo posledného dopravcu, ako aj u dopravcu, ktorý má v štáte trvalého bydliska alebo obvyklého pobytu cestujúceho hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pobočku alebo obchodné zastúpenie, prostredníctvom ktorých bola uzavretá prepravná zmluva.
2. Ostatné reklamácie na základe prepravnej zmluvy sa podávajú písomne dopravcovi uvedenému v článku 56 ods. 2 a 3.

3. Doklady, ktoré chce oprávnená osoba priložiť k reklamácii, sa musia predložiť v origináli alebo v druhopise, ktorý musí byť na žiadosť dopravcu riadne overený. Na vybavenie reklamácie môže dopravca žiadať odovzdanie prepravného dokladu, batožinového lístka a prepravného dokladu vozidla.

Článok 56

Dopravcovia, voči ktorým možno uplatňovať nároky súdnou cestou

1. Nároky na náhradu škody na základe zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich možno uplatniť súdnou cestou iba voči dopravcovi zodpovednému v zmysle článku 26 ods. 5.
2. S výhradou odseku 4 možno uplatniť iné nároky cestujúceho na základe prepravnej zmluvy len voči prvému, poslednému alebo tomu dopravcovi, ktorý vykonal časť prepravy, v priebehu ktorej nastali skutočnosti odôvodňujúce tento nárok.
3. Ak je pri preprave po sebe nasledujúcimi dopravcami uvedený na batožinovom lístku alebo v prepravnom doklade vozidla s jeho súhlasom dopravca zodpovedný za jej vydanie, možno voči nemu uplatniť súdnou cestou nároky podľa odseku 2 aj vtedy, ak nedostal batožinu alebo neprevzal vozidlo.
4. Nároky na vrátenie sumy, ktorá bola zaplatená na základe prepravnej zmluvy, možno uplatniť súdnou cestou voči dopravcovi, ktorý sumu vybral, alebo voči dopravcovi, v mene ktorého sa suma vybrala.
5. Protižalobou alebo námietkami možno uplatniť nároky tiež voči iným dopravcom, než sú dopravcovia uvedení v odseku 2 a odseku 4, ak sa hlavná žaloba zakladá na tej istej prepravnej zmluve.
6. Ak sa tieto jednotné právne predpisy uplatnia na vykonávajúceho dopravcu, možno nároky uplatniť súdnou cestou aj voči nemu.
7. Ak má žalobca možnosť voľby medzi viacerými dopravcami, jeho právo voľby zanikne, len čo podá žalobu voči jednému z nich; to platí aj vtedy, ak má žalobca možnosť voľby medzi jedným alebo viacerými dopravcami a vykonávajúcim dopravcom.

Článok 58

Zánik nárokov pri usmrtení alebo zranení cestujúcich

1. Všetky nároky oprávnenej osoby vyplývajúce zo zodpovednosti dopravcu pri usmrtení alebo zranení cestujúceho zanikajú, ak oprávnená osoba najneskoršie do dvanástich mesiacov po tom, ako sa dozvedela o strate alebo poškodení, neoznámí úraz cestujúceho niektorému z dopravcov, ktorému možno podať reklamáciu podľa článku 55 ods. 1. Ak oprávnená osoba oznámí úraz dopravcovi ústne, musí dopravca o tomto ústnom oznámení vyhotoviť potvrdenie.
2. Nároky však nezanikajú, ak:
 - a) oprávnená osoba podala počas lehoty stanovenej v odseku 1 reklamáciu niektorému z dopravcov uvedených v článku 55 ods. 1;
 - b) sa zodpovedný dopravca dozvedel počas lehoty stanovenej v odseku 1 o úraze cestujúceho iným spôsobom;
 - c) opomenutie alebo meškanie oznámenia spôsobili okolnosti, ktoré nemožno pričítať na ťarchu oprávnenej osoby;
 - d) oprávnená osoba preukáže, že úraz bol spôsobený zavinením dopravcu.

Článok 59

Zánik nárokov pri preprave batožiny

1. Prevzatím batožiny oprávnenou osobou zanikajú všetky nároky voči dopravcovi z prepravnej zmluvy pri čiastočnej strate, poškodení alebo oneskorenom vydaní.

2. Nároky však nezanikajú:
- a) pri čiastočnej strate alebo poškodení, ak
 - 1. stratu alebo poškodenie zistila oprávnená osoba podľa článku 54 pred prevzatím batožiny;
 - 2. zistenie, ktoré sa malo uskutočniť podľa článku 54, sa opomenulo iba zavinením dopravcu;
 - b) pri zjavne nepoznatelnej strate alebo poškodení, ktorú zistila oprávnená osoba až po prevzatí batožiny, ak
 - 1. požiada o zistenie podľa článku 54 ihneď po objavení straty alebo poškodenia a najneskôr tri dni po prevzatí batožiny a
 - 2. okrem toho preukáže, že k strate alebo poškodeniu došlo v čase od prijatia batožiny na prepravu a do jej vydania;
 - c) pri oneskorenom vydaní, ak oprávnená osoba uplatnila v priebehu 21 dní svoje práva voči niektorému z dopravcov uvedených v článku 56 ods. 3;
 - d) ak oprávnená osoba preukáže, že strata alebo poškodenie vznikli zavinením dopravcu.

Článok 60

Premlčanie

- 1. Nároky na náhradu škody vyplývajúce zo zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich sa premlčujú takto:
 - a) nároky cestujúceho – po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze;
 - b) nároky ostatných oprávnených osôb – po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úmrtí cestujúceho, najneskoršie však po piatich rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze.

2. Ostatné nároky vyplývajúce z prepravnej zmluvy sa premlčujú po jednom roku. Premlčacia lehota je však dva roky pri nárokoch na náhradu straty alebo poškodenia spôsobeného konaním alebo nekonaním buď s úmyslom takúto stratu alebo poškodenie spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto strata alebo poškodenie pravdepodobne vznikne.
3. Premlčacia lehota podľa odseku 2 sa začína pri nárokoch:
 - a) na náhradu škody pri úplnej strate štrnástym dňom po uplynutí lehoty stanovenej v článku 22 ods. 3;
 - b) na náhradu škody pri čiastočnej strate, poškodení alebo oneskorenom vydaní dňom vydania;
 - c) vo všetkých ostatných prípadoch týkajúcich sa prepravy cestujúcich dňom, v ktorom uplynula platnosť prepravného dokladu.

Deň označený ako začiatok premlčacej lehoty sa do nej nepočíta.

4. [...]
5. [...]
6. Inak pre neplynutie a prerušenie premlčania platí vnútroštátne právo.

HLAVA VII

VZÁJOMNÉ VZŤAHY MEDZI DOPRAVCAMI

Článok 61

Rozdelenie cestovného a prepravného

1. Každý dopravca je povinný zaplatiť zúčastneným dopravcom podiel, ktorý na nich pripadá z cestovného a prepravného, ktoré vybral alebo mal vybrať. Spôsob platenia určujú dohody uzavreté medzi dopravcami.
2. Článok 6 ods. 3, článok 16 ods. 3 a článok 25 sa vzťahujú aj na vzťahy medzi po sebe nasledujúcimi dopravcami.

Článok 62

Právo na postih

1. Ak dopravca zaplatil náhradu škody podľa týchto jednotných právnych predpisov, má právo na postih voči dopravcom zúčastneným na preprave podľa nasledujúcich ustanovení:
 - a) dopravca sám zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil;
 - b) ak škodu spôsobili viacerí dopravcovia, každý z nich zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil; ak takéto rozlíšenie nie je možné, náhrada škody sa rozdelí medzi dopravcov podľa písmena c);
 - c) ak nemožno dokázať, ktorý dopravca spôsobil škodu, rozdelí sa náhrada škody medzi všetkých dopravcov s výnimkou tých dopravcov zúčastnených na preprave, ktorí dokážu, že škodu nespôsobili; rozdelenie sa vykoná v pomere k príslušnému podielu cestovného a prepravného, ktorý na nich pripadá.
2. Pri platobnej neschopnosti niektorého z týchto dopravcov sa nezaplatený podiel, ktorý na neho pripadá, rozdelí medzi ostatných dopravcov zúčastnených na preprave, a to v pomere k cestovnému a prepravnému, ktoré na nich pripadá.

Článok 63

Konanie pri postihu

1. Dopravca, voči ktorému sa uplatňuje postih podľa článku 62, nemôže popierať platnosť výplaty náhrady dopravcom, ktorý uplatňuje tento postih, ak bola náhrada škody stanovená súdom a ak bol skôr menovaný dopravca riadne oboznámený s právnym sporom a týmto spôsobom mal možnosť do neho vstúpiť. Súd, ktorý vedie hlavný spor, určí lehoty na oznámenie sporu a na vstup do neho.
2. Dopravca, ktorý uplatňuje postih, musí podať len jednu žalobu na tom istom súde proti všetkým dopravcom, s ktorými sa nedohodol, inak stráca právo na postih voči tým dopravcom, ktorých nežaloval.
3. Súd je povinný v jednom rozsudku rozhodnúť o všetkých postihoch, o ktorých pojednáva.
4. Dopravca, ktorý chce uplatniť právo na postih súdnou cestou, môže uplatniť svoj nárok na príslušnom súde štátu, na území ktorého má jeden z dopravcov zúčastnených na preprave hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pobočku alebo obchodné zastúpenie, prostredníctvom ktorých bola uzavretá prepravná zmluva.
5. Ak sa má podať žaloba voči viacerým dopravcom, žalujúci dopravca má možnosť voľby medzi príslušnými súdmi podľa odseku 4.
6. Konanie pri postihu sa nesmie spájať s konaním o náhrade škody, ktoré iniciovala oprávnená osoba na základe prepravnej zmluvy.

Článok 64

Dohody o postihoch

Dopravcovia môžu medzi sebou uzavrieť dohody, ktoré sa odchyľujú od článkov 61 a 62.

PRÍLOHA II

MINIMÁLNE INFORMÁCIE, KTORÉ MAJÚ POSKYTOVAŤ ŽELEZNIČNÉ PODNIKY A PREDAJCOVIA CESTOVNÝCH LÍSTKOV

Časť I: Informácie pred cestou

- Všeobecné podmienky uplatniteľné na zmluvu
- Cestovný poriadok a podmienky najrýchlejšej cesty
- Cestovný poriadok a podmienky najnižšieho cestovného
- Prístupnosť, podmienky prístupu k zariadeniam pre osoby so zdravotným postihnutím a osoby so zníženou pohyblivosťou a ich dostupnosť vo vlaku v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v smernici (EÚ) 2019/882 a v nariadeniach Komisie (EÚ) č. 454/2011 a č. 1300/2014
- **Dostupnosť a podmienky prístupu pre bicykle**
- Dostupnosť sedadiel [...] v prvej a druhej triede, ako aj v lôžkových a ležadlových vozňoch
- Všetky činnosti, ktoré môžu narušiť spoje alebo spôsobiť ich meškanie
- Dostupnosť služieb vo vlaku **vrátane dostupnosti personálu na pomoc cestujúcim**
- **Informácie pred nákupom o tom, či prepravný doklad alebo prepravné doklady predstavujú priamy cestovný lístok**
- Postupy na reklamáciu stratenej batožiny
- Postupy na predloženie sťažností

Časť II: Informácie počas cesty

- Služby vo vlaku
- Nasledujúca stanica
- Meškania
- Hlavné prípoje
- Otázky bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany

PRÍLOHA III

MINIMÁLNE NORMY KVALITY SLUŽIEB

Informácie a prepravné doklady

Presnosť spojov a všeobecné zásady o narušeniach spojov

Odrieknutie spojov

Čistota železničných vozidiel a zariadení na staniciach (kvalita vzduchu a regulátor teploty vo vozňoch, hygiena sociálnych zariadení atď.)

Prieskum spokojnosti zákazníkov

Vybavovanie sťažností, vrátenie peňazí a náhrady škody v prípade nedodržania noriem kvality služieb

Pomoc poskytovaná zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou

[...]

[...]

[...]

PRÍLOHA IV

[...]

[...]

PRÍLOHA V

TABUĽKA ZHODY

Nariadenie (ES) č. 1371/2007	Toto nariadenie
Článok 1	Článok 1
Článok 1 písm. a)	Článok 1 písm. a)
Článok 1 písm. b)	Článok 1 písm. b)
----	Článok 1 písm. c)
Článok 1 písm. c)	Článok 1 písm. d)
----	Článok 1 písm. e)
Článok 1 písm. d)	Článok 1 písm. f)
Článok 1 písm. e)	Článok 1 písm. g)
----	Článok 1 písm. h)
Článok 1 písm. f)	Článok 1 písm. i)
Článok 2	Článok 2
Článok 2 ods. 1	Článok 2 ods. 1
Článok 2 ods. 2	----
Článok 2 ods. 3	----
Článok 2 ods. 4	----

Článok 2 ods. 5	----
Článok 2 ods. 6	----
Článok 2 ods. 7	----
----	Článok 2 ods. 2
----	Článok 2 ods. 3
Článok 3	Článok 3
Článok 3 ods. 1	Článok 3 ods. 1
Článok 3 ods. 2 a 3	----
Článok 3 ods. 4	Článok 3 ods. 2
Článok 3 ods. 5	Článok 3 ods. 3
Článok 3 ods. 6	Článok 3 ods. 4
Článok 3 ods. 7	Článok 3 ods. 5
Článok 3 ods. 8	Článok 3 ods. 6
Článok 3 ods. 9	Článok 3 ods. 7
Článok 3 ods. 10	Článok 3 ods. 8
----	Článok 3 ods. 9
----	Článok 3 ods. 10
Článok 3 ods. 11	Článok 3 ods. 11
----	Článok 3 ods. 12

Článok 3 ods. 12	Článok 3 ods. 13
Článok 3 ods. 13	Článok 3 ods. 14
Článok 3 ods. 14	----
Článok 3 ods. 15	Článok 3 ods. 16
Článok 3 ods. 16	Článok 3 ods. 17
Článok 3 ods. 17	Článok 3 ods. 18
----	Článok 3 ods. 19
Článok 4	Článok 4
----	Článok 5
Článok 5	Článok 6
Článok 6	Článok 7
Článok 7	Článok 8
Článok 8	Článok 9
----	Článok 9 ods. 4
Článok 9	Článok 10
Článok 9 ods. 3	----
----	Článok 10 ods. 5 a 6
Článok 10	----
Článok 11	Článok 11

Článok 12	Článok 12
Článok 12 ods. 2	----
Článok 13	Článok 13
Článok 14	Článok 14
Článok 15	Článok 15
Článok 16	Článok 16
----	Článok 16 ods. 2 a 3
Článok 17	Článok 17
----	Článok 17 ods. 8
Článok 18	Článok 18
----	Článok 18 ods. 6
----	Článok 19
Článok 19	Článok 20
Článok 20	Článok 21
Článok 21 ods. 1	----
Článok 21 ods. 2	Článok 22 ods. 2 a článok 23 ods. 2
Článok 22	Článok 22
Článok 22 ods. 2	----
----	Článok 22 ods. 4

Článok 23

Článok 24

Článok 25

Článok 26

Článok 27

Článok 27 ods. 3

Článok 28

Článok 29

Článok 30

Článok 31

Článok 32

Článok 33

Článok 34

Článok 23

Článok 23 ods. 4

Článok 24

Článok 25 ods. 1, 2 a 3

Článok 26

Článok 27

Článok 28

Článok 28 ods. 3

Článok 28 ods. 4

Článok 29

Článok 30

Článok 31

Článok 32, 33

Článok 34

Článok 34 ods. 1 a 3

Článok 35

Článok 36

Článok 35

Článok 37

Článok 36

Článok 38

Článok 39

Článok 37

Článok 40

Príloha I

Príloha I

Príloha II

Príloha II

Príloha III

Príloha III

Príloha IV a V